

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

TÜRKSOY-un 30 illiyi Özbəkistanda qeyd olunub

Mədəniyyət naziri Adil Kərimlinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti tədbirlərdə iştirak edib

Xəbər verdiyimiz kimi, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un yaradılmasının 30 illiyi Türk dünyasında silsilə tədbirlərlə qeyd olunur.

Qazaxıstan və Qırğızıstandan sonra yubiley tədbirləri Özbəkistanda davam edib. Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimlinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti də tədbirlərdə iştirak edib.

TÜRKSOY Mədəniyyət günləri çərçivəsində 18-20 iyun tarixlərində paytaxt Daşkənddə rəngarəng tədbirlər təşkil olunub.

Nazir Adil Kərimli yubiley tədbirləri çərçivəsində Özbəkistan Dövlət Tətbiqi Sənət Muzeyində keçirilən “Türk dünyası” adlı sərginin açılışına qatılıb. Özbəkistanın mədəniyyət və turizm naziri Azadbek Nazarbekov çıxış edərək ölkəsinin ümumtürk mədəniyyətinə verdiyi töhfələr, Özbəkistanın TÜRKSOY-un layihələrində iştirakı haqqında danışdı, təşkilatın Türk dünyası üçün əhəmiyyətindən söz açıdı.

TÜRKSOY-un baş katibi Sultan Raev təşkilatın 30 illik yubileyi, həyata keçirilən işlər və gələcəkdə ortaq mədəni irsimizin təbliği istiqamətində reallaşdırılacaq layihələrdən bəhs edib.

Sonra qonaqlar Özbəkistan Dövlət Tətbiqi Sənət Muzeyinin stendləri, müxtəlif guşələri ilə tanış olublar.

Muzeyin həyatında açıq havada TÜRKSOY-un üzv ölkələrlə birgə həyata keçirdiyi layihələrə dair fotosərgiyə, həmçinin milli mətbəx nümunələrinin yer aldığı stendlərə də baxış keçirilib. Burada Özbəkistan, Azərbaycan, Qırğızıstan, Türkiyə, Qazaxıstan və Türkmənistan mətbəxinə aid yeməklər təqdim olunub.

Daşkənddəki Beynəlxalq Forumlar Sarayında TÜRKSOY-un yubileyi münasibətilə təntənəli konsert keçirilib. TÜRKSOY-un baş katibi Sultan Raev, Özbəkistanın mədəniyyət və turizm naziri Azadbek Nazarbekov, Azərbaycanın mədəniyyət naziri Adil Kərimli, Türk Dövlətləri Təşkilatının baş katibi Kubaniçbek Ömürəliyev, TÜRKPA-nın baş katibi Mehmet Süreyya Er, Qazaxıstanın mədəniyyət və idman nazirinin müavini Nurmisa Dauyevşov, Qırğızıstanın mədəniyyət, informasiya, idman və gənclər nazirinin müavini Kayrat İmanaliyev, Türkiyə mədəniyyət və turizm nazirinin müavini Nadir Alpaslan və digər qonaqlar konserti izləyiblər.

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin TÜRKSOY-un 30 illik yubileyi münasibətilə iştirakçılara ünvanladığı məktub oxunduqdan sonra nazir Azadbek Nazarbekov və TDT-nin baş katibi Kubaniçbek Ömürəliyevin çıxışları dinlənilib.

Sultan Raev TÜRKSOY-un Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan və Türkmənistanın müstəqillik əldə etdikdən sonra qurulan ilk beynəlxalq təşkilat olduğunu və uzun müddətdən sonra Türk dünyasını mədəniyyət və incəsənət vasitəsilə bir-binə bağladığını bildirib.

Sonra səhnə incəsənət ustalarının ixtiyarına verilib. Rəngarəng geyimləri ilə türk coğrafiyasının bənzərsiz gözəlliklərini əks etdirən ümumilikdə 700-dən çox sənətcinin əhatə etdiyi musiqi və rəqs kollektivləri çıxış edib, təşkilatın yubileyinə sənət töhfələrini veriblər.

Tədbirlər çərçivəsində baş katib tərəfindən Özbəkistanın bir qrup mədəniyyət və incəsənət xadiminə TÜRKSOY-un 30 illik yubiley və “Şərəf” qızıl medalları təqdim olunub.

TÜRKSOY-un 30 illik yubileyi təşkilatın digər üzv ölkələrində də qeyd ediləcək.

Mədəniyyətləri bir araya gətirən musiqi ecəzi

Azərbaycan yenidən “Muğam aləmi” festivalına ev sahibliyi edir

Xəbər verdiyimiz kimi, 18-25 iyun tarixlərində ölkəmizdə “Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilir. Ənənəvi festival Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dəstəyi ilə gerçəkləşir.

“Muğam aləmi” festivalının əsası 2009-cu ildə qoyulub. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın himayəsi altında gerçəkləşən layihə öten müddətdə dünya musiqi festivalları xəritəsində özünə məxsusi yer qazanıb.

2015-ci ilədək festival iki ildən bir təşkil olunub, daha sonra layihənin üç ildən bir həyata keçirilməsi qərara alınıb. Bundan öncəki, sayca 5-ci festival 2018-ci ilin martında təşkil edilmişdi. 2021-ci ilə nəzərdə tutulan növbəti festival pandemiya səbəbindən baş tutmadı. Müxtəlif ölkələrdən ifaçıları, musiqi qruplarını, eləcə də sənətsünas alimləri bir araya gətirən festivallar çərçivəsində silsilə konsertlərlə bərabər, beynəlxalq müsabiqə və elmi simpoziumlar da təşkil olunub. Bu müsabiqələrdə bir çox ölkə və regionlardan gənc ifaçılar arasından xüsusi istedadı olanlar üzə çıxarılıb və onların sırasından bəzi mükafatçı və iştirakçılar dünya səhnələrində artıq parlayıblar.

Nəhayət, müəyyən fasilədən sonra Azərbaycan paytaxtı yenidən “Muğam aləmi” festivalına ev sahibliyi edir. Üstəlik, bu dəfə festival konsertləri Bakı ilə yanaşı, mədəniyyətimizin paytaxtı Şuşa şəhərində, eləcə də Ağcabəddə, ilk muğam operasını yaratmaqla bu ecəzkar sənətin dünyaya tanıtılmasında müstəsna rolu olan dahi Üzeyir

Hacıbəylinin adını daşıyan Qarabağ Muğam Mərkəzində keçirilir.

Festivalın açılış konserti isə iyunun 18-də Bakıda Heydər Əliyev Sarayında oldu. “Alim Qasımov və onun qonaqları” adlı konsert tamaşaçılara, muğamsevərlərə yüksək sənət zövqü yaşatdı.

davamı səh. 8-də

“Muğam aləmi” festivalı çərçivəsində beynəlxalq müsabiqə keçirilir

22 ifaçıdan 10 nəfər ikinci tura vəsiqə qazanıb

“Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində xanənda və instrumental ifaçılıq kateqoriyaları üzrə beynəlxalq müsabiqə keçirilir. 19-20 iyun tarixlərində Azərbaycan Milli Konservatoriyasında müsabiqənin birinci turu olub.

Münsiflər heyətinin sədri Milli Konservatoriyanın rektoru Xalq artisti Siyavuş Kərimi, üzvləri Böyük Britaniyadan tanınmış musiqi nəşri olan “Songlines” jurnalının baş redaktoru Simon Broughton, İraqdan musiqiçi, ud ifaçısı, UNESCO-nun “Sülh artisti” Nasir Şamma (Naseer Shamma), Özbəkistandan “Soq-diana” Dövlət Ənənəvi Alətlər

Kamera Orkestrinin yaradıcısı və dirijoru Firuzə Abdurahimova, Türkiyədən Beynəlxalq Ənənəvi Musiqi Şurasının Türkdilli Dünya

Musiqisi üzrə tədqiqat qrupunun rəhbəri Abdullah Akatdır. Beynəlxalq müsabiqədə Azərbaycan, İran, İsrail, Özbəkistan

və Türkiyədən ümumilikdə 22 ifaçı, o cümlədən instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə 12, xanəndəlik kateqoriyası üzrə 10 ifaçı iştirak edir.

Müsabiqədə ölkəmizi instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə 5, xanəndəlik kateqoriyası üzrə 4 ifaçı təmsil edir. Xanəndəlik kateqoriyasında Mirrəli Sarızadə, Xəyal Hüseynov, Zümrüd Məmmədova, Daşqın Kürçaylı, instrumental ifaçılıq kateqoriyasında isə Vaqif Təhməzov, Cahandar Mikayılov, Bayraməli Əliyev və Soltan Nadirov aprel ayında keçirilən Milli Muğam Müsabiqəsinin qalibləridir. Instrumental ifaçılıq kateqoriyası üzrə ölkəmizi təmsil edən digər ifaçı Anar Vəlizadə Milli Konservatoriyanın tələbəsidir.

davamı səh. 2-də

“Tarix” animasiya filmi Türkünstanda mükafat qazanıb

Qazaxıstanın Türkünstan şəhərində “Altın Saka” III Beynəlxalq animasiya filmləri festivalı keçirilib. 16-18 iyun tarixlərində gerçəkləşən festivalın müsabiqə proqramında türkdilli ölkələrdən ümumilikdə 41 film iştirak edib.

Azərbaycandan “OB FILM” studiyasının istehsalı olan “Tarix” animasiya filmi festivalda üçüncü yerə layiq görülüb. Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə çəkilmiş “Tarix” filminin rejissoru Ceyhun Türksöy, bəstəkarı Şəmsi Tağıyev, ssenari müəllifi və prodüseri Orxan Behbiddir.

“Altın Saka” festivalının münsiflər heyətində Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkiyə və Azərbaycanın kino mütəxəssisləri iştirak ediblər. Ölkəmizi münsiflər heyətində “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının əməkdaşı, ADMILU-nun müəllimi Ramiil Ələkbərov təmsil edib.

“Tarix” animasiya filminin qəhrəmanı məktəbli gündəliyində qeyd olunan rayonlarımızın işğal tarixlərini əzbərləyə bilməyən balaca oğlandır. O, oyuncaqları ilə oynadıqdan sonra yuxuya gedir. Yuxuda qəhrəmanımızın oyuncaqları hərbi texnikalara çevrilərək düşmənin üzərində zəfər çalır. Uşaq oyanır, gündəliyi ağır və işğal tarixlərinin üzərindən qırmızı xətt çəkildiyini qürurla seyr edir.

Azərbaycanlı vokalçı Çaykovski adına müsabiqədə

19 iyun – 1 iyul tarixlərində Moskvada və Sankt-Peterburqda P.İ.Çaykovski adına XVII Beynəlxalq müsabiqə keçirilir.

Dörd ildən bir təşkil olunan klassik musiqi üzrə ən nüfuzlu ifaçılıq müsabiqəsinin əsası 1958-ci ildə qoyulub. Bundan öncəki müsabiqə 2019-cu ilin iyununda keçirilmişdi.

İki həftə ərzində müxtəlif ölkələrdən iştirakçılar fortepiano, skripka, violonçel, vokal, nəfəs alətləri (ağac və mis alətlər üzrə ayrı-ayrılıqda) ifaçılığı üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirəcəklər.

Vokal nominasiyası üzrə iştirakçılar arasında azərbaycanlı tenor, hazırda Sankt-Peterburq Mariinski Teatrının dövləti solisti olan Həmid Abdulov da var.

davamı səh. 8-də

“Bizim Şuşa” albomunun təqdimatı

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsində Almaniyadan Koblenst şəhərində yaşayan Azərbaycanın Xalq rəssamı, UNESCO Rəssamlar Federasiyasının üzvü Əşrəf Heybətovun “Bizim Şuşa” adlı albomunun təqdimat mərasimi keçirilib. Albom Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə nəşr olunub.

səh. 2

55 il əvvəl çəkilən film ingilis dilində bərpa olunub

səh. 3

Azərbaycanda və Özbəkistanda qarşılıqlı mədəniyyət günləri keçiriləcək

səh. 3

Mingəçevir kollektivi “Qonaq teatr” layihəsində

səh. 4

İyunun 20-də Bakıda “Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində elmi simpoziumun açılışı olub. Azərbaycan Milli Konservatoriyasında keçirilən simpoziumda Azərbaycan mütəxəssisləri ilə yanaşı, ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, Hindistan, İsrail, Kanada, Qazaxıstan, Özbəkistan, Tacikistan, Türkiyə və Yaponiyadan alimlər iştirak edir.

Simpoziumun açılışında çıxış edən mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova Azərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsi olan muğam sənətinin tarixi inkişaf mərhələlərindən söhbət açıb. Bildirib ki, muğam qədim ayinlərdən qaynaqlanaraq, əsrlər boyu davam edən tədrici inkişaf və təkamül prosesindən keçərək, formalaşmış və kamilləşib. İlahi ritmlərdən doğan muğam insan qəlbinin dərinliklərindən gələn duyğuları ifadə edir və onu dinləyənlərə ruhi səviyyədə mesajlar ötürür. Muğamın ecazkar ritmləri Azərbaycan xalqının nə qədər dərin fikir dünyasına malik olduğunu göstərir. Muğam bizim milli mədəni kimliyimizi təşkil edən genetik kodlarımızdan və bugünkü qloballaşan dünyada özünü dərk etmə və özgürlüyünü qoruma vasitələrindən biridir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə 2008-ci ildə Bakı şəhərində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradıldığını deyən nazir müavini həmin sərəncamda muğamın “Azərbaycan xalqının mədəni-mənəvi irsinin möhtəşəm abidəsi” kimi təsbit olunduğunu diqqətə çatdırıb: “Azərbaycan musiqisinin zəngin fəlsəfi və ədəbi zəmində təşəkkül tapmış muğamsız təsəvvür etmək mümkün deyil. Klassik ədəbiyyat nümu-

Ondan çox ölkədən sənətşünaslar Bakıda bir araya gəliblər

“Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində elmi simpozium

nələri ilə üzvi surətdə vəhdət təşkil edərək sintetik sənət növü kimi meydana çıxan muğamların Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolu böyükdür”.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti və İCESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın sözləri ilə demiş olsaq: “Muğam bizim milli sərvətimizdir. Muğam Azərbaycan xalqına xas olan ən gözəl xüsusiyyətlərin daşıyıcısıdır. Bu gün də muğam bir tərəfdən keçmişdən bu günə yaşayan mənəvi sərvət, digər tərəfdən isə son dərəcə çağdaş sənət kimi bütün varlığı ilə yaşamaqdadır”, – deyə Səadət Yusifova əlavə edib.

Bildirilib ki, 2009-cu ildə Bakıda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və təşkilatı dəstəyi ilə keçirilən beynəlxalq miqyaslı ilk muğam festivalı Şərqi anənəvi musiqi ifaçıları və tədqiqatçılarının qatıldığı genişmiqyaslı mədəni hadisəyə çevrilib. 2011, 2013, 2015 və 2018-ci illərdə təşkil olunan festivallarda dünya-

nın müxtəlif ölkələrindən tanınmış musiqiçi və tədqiqatçılar iştirak ediblər. Hazırkı festivala da Türkiyə, Özbəkistan, Tacikistan, İsrail, Əfqanıstan, İran, İraq, Yunnanistan, Böyük Britaniya, Mali, Hindistan, İordaniya və Misirdən musiqiçilər dəvət olunub. Əvvəlki festivallarda olduğu kimi, bu dəfə də Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən beynəlxalq simpozium müxtəlif ölkələrdən tanınmış alimləri bir araya gətirib.

AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli Azərbaycanın muğam sənətinin, muğamsü-

naslıq elminin əsas mərkəzlərindən biri kimi tanındığını qeyd edərək bu sənətin ölkəmizdə qədim tarixi, böyük ənənələri, qüdrətli ifaçıları olduğunu bildirib. AMEA prezidenti diqqətə çatdırıb ki, musiqi sənətinin muğam qolu haqqında Əbdülgədir Məhəmmədov, Fətullah Şirvaninin, Mir Möhsün Nəvvabın, Üzeyir H-

cıbəylinin əsərləri və məqalələri Azərbaycanda muğam sənətinin özünəməxsus elmi əsaslarla inkişaf etdiyini, elmin muğam sənətinin təşəkkülünə böyük təsir göstərdiyini aydın şəkildə nümayiş etdirir.

Çoxəsrlik muğam sənətinin inkişafında müstəqillik dövründəki yeni mərhələnin böyük əhəmiyyəti olduğunu qeyd edən AMEA prezidenti artıq Azərbaycanda yeni nəsil muğamsünaslıq elminin formalaşmaqda olduğunu bildirib, son illərdə bu sahədəki irəliləyişin təməlinə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən əhəmiyyətli layihələrin dayandığını deyib.

Azərbaycanda belə bir tədbirdə iştirak etməsinin qürurverici olduğunu söyləyən UNESCO-nun Ənənəvi Musiqi üzrə Beynəlxalq Şurasının (İCTM) prezidenti professor Svanibor Pettan simpoziumun əhəmiyyətini vurğulayıb, təmsil etdiyi qurumun fəaliyyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, şuranın əsas məqsədi

dünyada ənənəvi musiqinin təbliği ilə məşğul olmaq, onlar arasında əlaqə yaratmaq və təcrübə mübadiləsinə xidmət etməkdir.

Azərbaycanda muğam sənətinin, klassik musiqi irsinin yaşadılmasına göstərilən diqqət və qayğını yüksək qiymətləndirən qonaq bildirib ki, növbəti simpozium muğam sənətini yenidən kəşf etməyimizə, öyrənməyimizə və bu irsə yanaşmamıza yaxşı mənada təsir edəcək.

“Şaşmakom” Beynəlxalq Musiqi Festivalının prezidenti, Özbəkistan və ABŞ-nin ictimai xadimi, musiqişünas, publisist Rafael Nektalov muğamın bütün dünyanı fəth etmək gücünə malik olduğunu bildirib. O, muğam sənətinin əksər ölkələrdə böyük marağa səbəb olduğunu diqqətə çatdırıb.

Simpoziumun plenar sessiyasında britaniyalı alimlər Maykl Çörçin “Dəyərli musiqi ənənələri təhlükə altında”, Reyçel Harrisin “Maqamın coğrafiyası: maqamın öyrənilməsi və təcrübəsinə yeni

yanaşmalar”, azərbaycanlı alim Sənubər Bağirovanın “Azərbaycan musiqisində muğam konsepsiyasına dair”, fransız etno-musiqişünası Jan Dürinqin “Paris İnsan Muzeyində səs yazılarının etnomusiqi arxivləri. Minlərlə material açıq mənbələrdə” mövzularında məruzələri dinlənilib.

Günün ikinci yarısında simpozium “Çağdaş muğam ifaçılığı: ənənə ilə müasirlik arasında”, “Azərbaycan muğamının tədqiqi problemləri” və “Yeni tədqiqatlar və tədqiqat metodları” sessiyaları ilə davam edib. Sessiyalarda Azərbaycan, Fransa, Böyük Britaniya, Tacikistan, Türkiyə və Kanadadan olan alimlər məruzələri çıxış ediblər.

“Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində elmi simpozium iyunun 22-dək davam edəcək.

Xalq rəssamı Əşrəf Heybətovun “Bizim Şuşa” albomunun təqdimatı

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsində Almaniyanın Koblenst şəhərində yaşayan Azərbaycan Xalq rəssamı, UNESCO Rəssamlar Federasiyasının üzvü Əşrəf Heybətovun “Bizim Şuşa” adlı albomunun təqdimat mərasimi keçirilib. Albom Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə nəşr olunub.

Tədbirdə Əşrəf Heybətovun yaradıcılığında bəhs edən videoçarx nümayiş etdirilib. Komitə sədrinin birinci müavini Valeh Hacıyev rəssamın həyat və yaradıcılığı, Almaniya'daki Azərbaycan diasporunun fəaliyyətində iştirakı barədə söz açıb.

Kulturoloq, Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru Fuad Məmmədov, Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru Kübra Əliyeva, AMEA-nın A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktor müavini dosent Tofiq Nəcəfli və başqaları çıxış ediblər.

Qeyd olunub ki, tarixi vətəninəndən kənarda yaşayan rəssamın ürayi hər zaman Azərbaycanla döyünür, o, ölkəmizin həqiqətlərini, zəngin mədəniyyətini fərqlənən vasitəsilə təbliğ edir. “Bizim Şuşa” albomu da Əşrəf Heybətovun xalqımıza, vətənimizə, işğaldan azad edilmiş Qarabağa, Şuşaya vurğunluğunu, vətənpərvərliyini nümayiş etdirir. Vurğulanıb ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Ordumuzun qazandığı tarixi Zəfər yaradıcı insanlara da yeni ruh və sənət şövlü bəxş edib. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda, o cümlədən mədəniyyət paytaxtımız Şuşada aparılan bərpaçılıq işlərinin, “Böyük Qayıdış” proqramının icrasının rəssamlarımızın yaradıcılığında yeni əsərlərlə ifadə olunacağına əminlik bildirilib. “Bizim Şuşa” albomu buna bariz nümunə kimi göstərilir.

Əşrəf Heybətov təqdimat mərasiminin təşkilatçılarına və iştirakçılara minnətdarlığını ifadə edib, “Bizim Şuşa” albomunun yaranması ideyası və albom üzərində işi barədə məlumat verib.

əvvəlki səh. 1-də

Müsabiqə üzrə ilk dinləmələr instrumental ifaçılıq kategoriyası üzrə aparılıb. Bu kategoriyada püşkatmada adları çıxan 6 iştirakçı – Bayraməli Əliyev, Sultan Nadirov, Vəqif Təhməzov (Azərbaycan), Zilola Ruziyeva, Jahongir Otamurodov, Shoxijohan Yoriev (Özbəkistan), xanəndəlik

kategoriyası üzrə olan püşkatmada isə 5 iştirakçı – Daşqın Kürçaylı, Zümrüd Məmmədova (Azərbaycan), Mohiçəhra Şahmurotova, Ramziddin Ergashev, Dostmurod Negmurodov (Özbəkistan) öz ifalarını təqdim ediblər.

İyunun 20-də instrumental ifaçılıq üzrə daha 6 iştirakçı – Cahandar Mikayılov, Anar Vəlizadə (Azərbaycan), Hasan Kiriş (Türkiyə), Fərxəddək Madaminov, Toştəmur Şukrullayev (Özbəkistan), Ofir Vilfich (İsrail), xanəndəlik kategoriyası üzrə digər

“Muğam aləmi” festivalı çərçivəsində beynəlxalq müsabiqə keçirilir

5 ifaçı – Xəyal Hüseynov, Mirəli Sarızadə (Azərbaycan), Sohiba Abdullayeva, Alibek Saparboev (Özbəkistan), İsa Shokri Charandabi (İran) çıxış ediblər.

Sonra müsabiqənin ikinci mərhələsinə vəsiqə qazanmış ifaçıların adları açıqlanıb. Instrumental ifaçılıq kategoriyası üzrə 5 iştirakçı – Vəqif Təhməzov, Ca-

handar Mikayılov, Anar Vəlizadə (Azərbaycan), Shoxijohan Yoriev, Toştəmur Şukrullayev (Özbəkistan), xanəndəlik kategoriyası üzrə 5 ifaçı – Mirəli Sarı-

zadə, Daşqın Kürçaylı (Azərbaycan), Mohiçəhra Şahmurotova, Dostmurod Negmurodov (Özbəkistan), İsa Shokri Charandabi (İran) müsabiqənin ikinci turuna keçilib.

Müsabiqənin ikinci turu iyunun 21-də keçiriləcək.

Festivalın iyunun 25-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək yekun konsertində qaliblərin mükafatlandırılması olacaq. Hər iki kategoriyada 1-ci, 2-ci və 3-cü yerlər, eləcə də Qran-pri üzrə mükafatlar təqdim ediləcək.

Azərbaycan muğamı, əfqan rübabı, hind sarodu...

“Muğam aləmi” festivalı çərçivəsində rəngarəng konsertlər təqdim olunub

həmyerlimiz Elçin Şirinov isə pianoda ifası ilə musiqisəvərlərin könlünü oxşayıblar. Musiqiçilərin çıxışı alqışlarla qarşılanıb.

İyunun 20-də isə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası, Beynəlxalq Muğam Mərkəzi və Ağcabədi şəhərində festivalın rəngarəng konsertləri təqdim olunub. Konsertlərdə həm yerli, həm də xaricdən dəvət olunmuş muğam ifaçılarının çıxışları dinlənilib.

Şirvanşahlar sarayında təşkil olunan “Səməmi muğam” konsertində isə hər musiqiçi ifasını öz dinləyicisi ilə üzbəüz təqdim edib. Konsertdə Milli Konservatorianın tələbələri çıxış ediblər.

Lalə Azəri

Xəbər verdiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dəstəyi ilə 18-25 iyun tarixlərində “Muğam aləmi” VI Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilir. Zəngin proqramı olan festival çərçivəsində iyunun 19-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində növbəti konsert proqramı gerçəkləşdi.

Proqramda əfqan rübabı və hind sarodunun məşhur ifaçısı Daud Xan Sadozai öz ansamblı ilə çıxış etdi.

Əvvəlcə tamaşaçıları salamlayan ansamblın üzvü Mathieu Clavel “Muğam aləmi” festivalı çərçivəsində Bakıda konsert proqramında çıxış etməkdən şərafət duyduğunu dilə gətirdi: “Əfqanıstanın ənənəvi musiqisinin təqdimatı üçün belə gözəl şərait yaratdıqlarına görə festivalın bütün təşkilatçılarına öz təşəkkürümüzlə bildiririk. Bizim həmərimiz bir ölkədən gəlsək də, musiqi dili bizi birləşdirir”.

Əfqanıstanlı Daud Xan Sadozai əfqan və Şimali Hindistan musiqi mədəniyyətinin tanınmış nümayəndəsidir. O, mütəmadi olaraq solo konsertlər verir, müxtəlif musiqiçilər (Jordi Sa-

vall, Farida Mahwash) və nüfuzlu ansamblarla səhnəyə çıxır. İfaçısı olduğu alətlərin klassik və ənənəvi folklor üslublarının gözəlliyini, klassik qəzəli böyük incəlik və ornaməntlərlə nümayiş etdirməyə nail olur. D.Sadozai həmçinin Avropa ölkələrində ustad darsləri və seminarlarda iştirak edir. İfaçı əfqan musiqisinin inkişafı, təbliği və qorunmasında xidmətlərinə görə “Ağa Xan” musiqi mükafatına layiq görülüb.

Konsert boyu təqdim olunan instrumental və muğam üslublu ifalar alqışlarla qarşılandı.

İyunun 19-da festival çərçivəsində Daş Salnamə Muzeyində muğam axşamı təşkil olunub. Musiqisəvərlər muğam sənəti-

nin təbliğində rolu olan tanınmış xanəndələrin təqdimatında muğam aləminə səyahət ediblər. Muğam axşamında Xalq artisti Mənsur İbrahimov, Əməkdar artistlər Təyyar Bayramov, Babək Niftəliyev, Sevinc Səriyeva, eləcə də Aytən Məhərrəmov, Hüseyn Məlikov, Məhəmməd Miraləmov “Rast”, “Şur”, “Bayati-Şi-

raz”, “Segah”, “Humayun”, “Şüş”, “Çahargah” muğamlarını ifa ediblər. Tamaşaçılar xanəndələrin ifasını öz alqışları ilə qiymətləndiriblər.

Daş Salnamə Muzeyində eyni zamanda muğam ifaçılarının fotolarından ibarət sərgi də təqdim edilib. Muğam ifaçılarının öz kamerasının lentinə köçürən öz-

bəkistanlı fotoqraf Hüsəiddin Ato sənətçilərə olan sevgisini onların fotoşekillərini bir araya gətirməklə göstərib.

Həmin gün Azərbaycan Milli Konservatoriyasında da konsert proqramı təqdim olunub. İranlı Mahan Mirarab gitarada,

Azərbaycanda və Özbəkistanda qarşılıqlı mədəniyyət günləri keçiriləcək

İyul ayında ilk olaraq özbək sənətlilər ölkəmizə gələcəklər

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un 30 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərdə iştirak edib. Səfər çərçivəsində Adil Kərimli ilə Özbəkistanın mədəniyyət və turizm naziri Azadbek Nazarbekov arasında görüş keçirilib.

TÜRKSOY-un 30 illik yubileyi münasibətilə keçirilən tədbirlərə dəvətə görə təşəkkürünü bildirən Adil Kərimli iki qardaş ölkə arasında mədəni əlaqələrin daha da sıxlaşmasında, xalqlarımızın zəngin mədəniyyətlərinin təbliğində hər iki nazirliyin əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirib.

Nazir deyib ki, iki dost-qardaş ölkə olan Azərbaycan və Özbəkistan arasında əlaqələr müxtəlif istiqamətlərdə inkişaf edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi və tapşırıqları əsasında

da Özbəkistanla münasibətlərdə bütün sahələrdə olan intensiv inkişaf dinamika mədəniyyət sahəsindəki əməkdaşlığımıza da güclü təsirini göstərməkdədir. Ölkə rəhbəri tərəfindən bu sahəyə xüsusi önəm və diqqət verilir.

Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzi olan Şuşa şəhərinin 2023-cü ildə "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edil-

məsi münasibətilə keçirilən tədbirlərdə Özbəkistanın mədəniyyət və turizm nazirinin iştirakını da məmnunluqla xatırlayan Adil Kərimli iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin möhkəmlənməsi baxımından qarşılıqlı səfərlərin, ortaq layihələrin önəmini vurğulayıb, bundan sonra daha sıx şəkildə əməkdaşlığın vacibliyini qeyd edib.

Azadbek Nazarbekov da öz növbəsində qardaş ölkə olan Azərbaycanla, bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də daha sıx əlaqələrin qurulmasının əhəmiyyətindən söz açaraq Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin iki ölkə arasında münasibətlərə xüsusi diqqət ayırdığını vurğulayıb. Birgə əməkdaşlıq çərçivəsində mədəniyyət layihələrinin həyata keçirilməsini təklif edən nazir azərbaycanlı həmkarını önümüzdəki aylarda Özbəkistanda təşkil olunacaq beynəlxalq festivallara dəvət edib və özünün də hər zaman Azərbaycana səfər etməyə hazır olduğunu bildirib.

Görüşdə cari ilin iyul ayında Azərbaycanda Özbəkistan Mədəniyyəti Günlərinin, oktyabr ayında isə Özbəkistanda Azərbaycan Mədəniyyəti Günlərinin təşkili, beynəlxalq muğam müsabiqəsi, "Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" ili çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlər və layihələr, ortaq mədəni mirasımızın təbliği və mühafizəsi kimi məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Mədəniyyət naziri Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində olub

TÜRKSOY-un 30 illiyi münasibətilə Özbəkistanda keçirilən tədbirlərdə iştirak məqsədilə bu ölkədə səfərdə olan mədəniyyət naziri Adil Kərimli Daşkənd şəhərindəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinə (AMM) ziyarət edib.

Nazir əvvəlcə Ümummilli lider Heydər Əliyevin mərkəzin qarşısında ucaldılmış büstü önünə tər gül dəstələri qoyub, AMM-in heyətində yaradılmış "Şəhidlər" abidə-kompleksini ziyarət edib. Adil Kərimli AMM-in qarşısında Heydər Əliyev küçəsində qoyulmuş Ulu öndərin xatirə lövhəsi ilə də tanış olub.

Sonra AMM-də Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə yaradılmış Azərbaycan-Öz-

bəkistan dostluq muzeyi ziyarət olunub. Burada qardaş xalqların ortaq tarixi köklərini, milli-mənəvi, mədəni dəyərlərini əks etdirən eksponatlar, Özbəkistanda dövlətçilik, eləcə də ədəbiyyat və mədəniyyət sahələrində xüsusi xidmətləri olan azərbaycanlılara aid guşə də yaradılıb.

Mərkəzdəki kitabxana ilə tanış olan nazirə rəqs və rəsm dərnəkləri, Azərbaycan dili kursu barədə də məlumat verilib. Adil Kərimli mədəniyyətimizi təbliğ edən dərnəklərin və dilimizin öyrədilməsində xüsusi rolu olan kursun fəaliyyətini təqdirəlayiq hesab edib.

"Azərbaycan xalqları zalı"na baxış zamanı nazir xalq sənətkarlığı ənənələrinin təbliği ilə bağlı tövsiyələrini verib.

Mərkəzin foyesində Ümummilli liderə həsr olunmuş fotosərgiyə, AMM-in layihələri ilə çap edilmiş kitablara, Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti ilə bağlı nəşrlərdən ibarət sərgiyə baxış keçirilib. AMM-in Azərbaycana dair özbək dilində kitab nəşri ilə bağlı gördüyü işlər təqdir edilib və bu sahədə fəaliyyəti genişləndirmək tövsiyə olunub.

Mərkəzdə yaradılmış Azərbaycan dövlətçilik tarixi ilə bağlı guşə, Heydər Əliyev muzeyi ilə də tanışlıq olub. Burada müxtəlif tədbirlərin keçirildiyi bildirilib. Nazir muzeyin xatirə kitabına ürek sözlərini yazıb.

Sonda AMM-in kollektivi ilə görüşən nazir mərkəzin işinə uğurlar arzulayıb.

Kitabxana elektron resursların saxlayıcısı və qoruyucusu kimi

Respublika Gənclər Kitabxanası Yazıçılar Birliyi ilə əməkdaşlıq edəcək

kitabxananın saytında mühafizə olunmasının əhəmiyyəti vurğulanıb. Bu vasitə ilə hər iki nəşrdə

dərc olunan materialların internet istifadəçiləri üçün əlçatan olacağı qeyd edilib.

Görüşdə müasir dövrdə kitabxanaların qarşısında duran vəzifələr, kitab və mütaliə mövzusunda innovativ yanaşma, kitabxanalarda elektron xidmətlərin göstərilməsi, elektron kataloq və kitabxana sistemlərinin təkmilləşdirilməsi, elektron dövrə mətbuat nəşrləri bazalarının yaradılmasının əhəmiyyəti müzakirə edilib.

Görüşdə Respublika Gənclər Kitabxanasının fəaliyyəti, həyata keçirdiyi layihələr, hazırladığı elektron məlumat bazaları haqqında məlumat verilib. Kitabxana əməkdaşlarının Xalq yazıçısı Anarın 85 illik yubileyi münasibətilə elektron məlumat bazası tərtib etdikləri diqqətə çatdırılıb.

Cəfər Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası "Kitabxana elektron resursların saxlayıcısı və qoruyucusu kimi" layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) ilə əməkdaşlıq edəcək.

Bununla bağlı AYB-də görüş keçirilib. Görüşdə AYB-nin sədri Xalq yazıçısı Anar, Respublika Gənclər Kitabxanasının direktoru Aslan Cəfərov, AYB-nin sədr müavini Rəşad Məcid, "Ədəbiyyat qəzeti"-nin və "Ulduz" jurnalının baş redaktorları, kitabxananın əməkdaşları iştirak ediblər.

Görüşdə AYB-nin nəşrləri olan "Ədəbiyyat qəzeti" və "Ulduz" jurnalının 2022-2023-cü illəri əhatə edən nömrələrinin rəqəmsal nüsxələrinin kitabxananın fonduna verilməsinə dair müqavilə imzalanıb. Dövrə mətbuat nəşrlərinin rəqəmsal nüsxələrinin heç bir ixtisara və dəyişikliyə yol verilmədən

"Həqiqətdir: Bəstəkar Qara Qarayev"

55 il əvvəl çəkilən film ingilis dilində bərpa olunub

14-29 iyun tarixlərində keçirilən 2-ci Bakı Beynəlxalq Piano Festivalı çərçivəsində konsert proqramları ilə bərabər, təqdimatlar da təşkil edilir.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin Xalq artisti, kinorejissor Oqtay Mirqasımovun "Həqiqətdir: Bəstəkar Qara Qarayev" (1968) sənədli filminin bərpa olunmuş ingilis dilində versiyasının premyerası keçirilib.

Film Azərbaycan Respublikası Kinematografıçılar İttifaqının dəstəyi ilə nümayiş olunub. Bu xüsusda festivalın kino proqramlarının kuratoru Üli Mehdiyin əməyi qeyd edilib.

Nümayişdən sonra Qara Qarayevin müxtəlif filmlərə yazdığı musiqilərin pianoçu, Əməkdar artist Nərgiz Əliyevanın ifasında səsləndirilib.

Daha sonra filmin müəllifi Oqtay Mirqasımov 55 il əvvəl lentə

alınmış filmin çəkiliş prosesindən danışılıb.

Təqdimat mərasimində Qara Qarayevin sevimli tələbələrindən olan görkəmli bəstəkar, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə

60-cı illərin təkrarolunmaz tələbəlik ab-havasını dünya musiqisinin əfsanəsi ilə sanki bir kadrda təcəssüm etdirdiyinə görə Oqtay Mirqasımovla təşəkkür edib.

TÜRKSOY-un baş katibi ilə görüş

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə TÜRKSOY-un 30 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər çərçivəsində təşkilatın baş katibi Sultan Rəev ilə görüşüb.

TÜRKSOY-un əlamətdar yubileyi münasibətilə baş katibə təbriklərini çatdıran nazir türk xalqlarının ədəbi-mədəni zənginliklərinin təbliğində təşkilatın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib.

Ölkəimizlə TÜRKSOY arasında əlaqələrin yüksək səviyyəsindən məmnunluğunu bildirən Adil Kərimli Azərbaycanın qədim Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunmasına və Şuşada "paytaxt ili"-nin açılış mərasimində şəxsən iştirakına görə Sultan Rəevə təşəkkürünü ifadə edib.

Baş katib Azərbaycanın TÜRKSOY-un fəaliyyətinə verdiyi davamlı dəstəyin əhəmiyyətini vurğulayıb, "Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" ilinin Azərbaycanın bu qədim şəhərinin tarixi-mədəni mirasının daha geniş miqyasda təbliği baxımından böyük fürsət olduğunu bildirib.

Görüşdə "Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" ili çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlər və layihələr barədə də müzakirə aparılıb.

Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetində ölkəmizin mədəni irsi təbliğ edilir

Mədəniyyət naziri Adil Kərimlinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti iyunun 19-da Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetində olub, burada yaradılan Məhəmməd Füzuli adına Azərbaycan mədəniyyəti, təhsil və tədqiqatlar mərkəzinə ziyarət edib.

Mərkəz 2019-cu ildə Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (AMM) layihəsi əsasında yaradılıb. AMM tərəfindən mərkəzə Azərbaycan dilinin, ədəbiyyatının, mədəniyyətinin təbliği məqsədilə nəşrlər, aynalı vasitələr təqdim edilib. Burada Azərbaycanla bağlı kiçik kitabxana, həmçinin milli mədəniyyətimizə dair guşələr yaradılıb.

Mərkəzin rəhbəri dosent Gülbahar Aşurova Azərbaycan ədəbiyyatının təbliği, həyata keçirilən layihələr və AMM ilə birgə fəaliyyətləri barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, mərkəz universitetdə Azərbaycan ədəbiyyatına dair aparılan tədqiqatlara da dəstək verir, həmçinin Azərbaycan ədəbiyyatından tərcümə işlərində fəal iştirak edir.

Adil Kərimli Heydər Əliyev adına AMM-in layihəsi ilə Özbəkistanın müxtəlif təhsil və mədəniyyət müəssisələrində ölkəmizlə bağlı belə mərkəzlərin yaradılması ideyasının təqdirəlayiq olduğunu bildirib.

Nazir daha sonra Ə.Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universiteti ilə tanış olub.

Milli Kitabxana CENL-in növbəti illik iclasında təmsil olunub

Avropa Milli Kitabxanaları Konfransının (CENL) 37-ci illik iclası 19-20 iyun tarixlərində Parisdə, Fransa Milli Kitabxanasında keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru professor Kərim Təhirov da iştirak edib.

İclasın ilk günü salamlama nitqlərindən sonra CENL-in 2022-ci ildə Türkiyənin paytaxtı Ankarada keçirilən 36-ci illik iclasının protokolu və illik hesabatı müzakirə edilib. Təşkilatın maliyyə hesabatı və növbəti il üçün büdcəsi də müzakirə edilib, səvərməyə qoyularaq qəbul olunub.

Fransa, Azərbaycan, Portuqaliya, Ukrayna, Moldova, Latviya milli kitabxanaları haqqında təqdimatlar edilib.

Konfransda çıxış edən Kərim Təhirov qeyd edib ki, Azərbaycan Milli Kitabxanasında istifadəçilərə xidmət prosesində ən yeni texniki həllərin, metod və üsulların tətbiqi istiqamətində son illər ərzində mühüm işlər görüldü. Direktor pandemiyə dövrünü əhatə edən fəaliyyətdən bəhs edərək 2020-2021-ci illərdə Milli Kitabxananın "Sənədlərin sifariş və elektron çatdırılması" onlayn xidməti vasitəsilə istifadəçilərə 246 mindən çox resursun göndərildiyini diqqətə çatdırıb. Pandemiya şəraitində Milli Kitabxanada tammetnli elektron resursların yaradılması işi də qənaətbəxş olub. Milli Kitabxanada robot skanerlər, portativ skanerlər vasitəsilə 88 mindən çox tammetnli elektron resurs yaradılıb.

Kərim Təhirov kitabxanada virtual yolla istifadəçilərin ixtiyarına verilən digər zəngin sənəd-resurs kompleksləri – elektron məlumat bazaları, virtual sərgilər, musiqi kitabxanası, audiokitablər barədə də məlumat verib. Azərbaycan Milli Kitabxanasının fəaliyyəti CENL üzvləri tərəfindən təqdir edilib.

İyunun 20-də iclasda milli kitabxanalar və davamlılıq, fəvqəladə halların planlaşdırılması, qoruma və rəqəmsallaşdırma, istifadəçi xidmətləri kimi mövzular müzakirə olunub.

İclasın sonunda Kərim Təhirov Fransa Milli Kitabxanasının fondu üçün apardığı ölkəmizlə bağlı nəşrləri kitabxananın prezidenti Laurence Engələ təqdim edib.

Xaçmaz RMI-nin dəstəyi, Qusar rayon MKS-nin təşkilatçılığı ilə Qusar şəhər mədəniyyət və istirahət parkında Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə “Oxu bayramı” adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə müxtəlif mövzularda və dillərdə çap olunmuş kitablar, kitabxanaya yeni daxil olmuş nəşrlər, həmçinin rəsm, təbiiqə sənət nümunələrindən ibarət sərgilər nümayiş etdirilib.

Balakən şəhər Uşaq incəsənət məktəbində “Əbədiyyətin ilk əsəri” adlı konsert keçirilib. Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Səid Rüstəmov adına 13 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi və Balakən şəhər Uşaq incəsənət məktəbi şagirdlərinin təqdim etdikləri konsert proqramından əvvəl çıxış edənlər Azərbaycanın milli musiqi sənətinin zəngin və çoxəsrlik

tarixə malik olduğunu, Ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə musiqi sənətinin inkişafının dinamik xarakter aldığını bildirdilər. Konsert proqramı tamaşaçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Gəncə şəhər Mir Cəlal Paşayevin Ev-Muzeyi və şəhər Uşaq incəsənət məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev və

Zamana sığmayan düha

Yerlərdə “Heydər Əliyev İli” tədbirləri davam edir

gəncliyimiz” başlığı altında tədbir keçirilib. Ulu öndərin mədəniyyətə, uşaqlara göstərdiyi diqqət və qayğıdan söz açılıb. Sonda məktəbin Vokal şöbəsi şagirdlərinin ifasında Müslüm Maqomayevin “Azərbaycan” mahnısı səsləndirilib.

Xocalı şəhər 3 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində keçirilən tədbirdə məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifasında müxtəlif mahnılar təqdim olunub.

Sumqayıt şəhər Ə.Bakıxanov adına 1 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbində “Zamana sığmayan dahi” adlı hesabat konserti keçirilib. Konsertdə Xalq çalğı alətləri şöbəsinin şagirdlərindən ibarət ansambl, nağaraçılardan ansamblı və digər kollektivlər çıxış ediblər. Sumqayıt şəhər S.Rüstəmov adına 3 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbində keçirilən konsertdə bəstəkar və xalq mahnıları ifa olunub.

Mədəniyyət Nazirliyi və Biləsuvar RMI-nin birgə təşkilatçılığı

ilə Salyan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Ümummilli lider Heydər Əliyev – 100 və Azərbaycan mədəniyyəti” adlı sərgi keçirilib.

Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyəti və rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev və müasir qüdrətli Azərbaycan” mövzusunda tədbir keçirilib. Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Ulu öndərin həyat və siyasi fəaliyyətini əks etdirən fotostendlə tanış olublar. Daha sonra dahi şəxsiyyətə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Ağstafa şəhər Hüseyn Arif adına Uşaq musiqi məktəbində “Mədəniyyətə bağlı ömür” adlı hesabat konserti təşkil edilib. Konsertdən əvvəl idarə rəisi Nuraiddin Mehdiyev Heydər Əliyevin xalqımız və dövlətimiz üçün misilsiz xidmətlərindən danışıb. Qeyd edib ki, mədəniyyətin bütün sahələrinə, xüsusilə də musiqi sahəsinə böyük önəm verən Heydər Əliyevin göstərişi ilə Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində musiqi məktəbləri, yaradıcılıq mərkəzləri yaradılıb. Sonra “Gülül” xor qrupu, xalq çalğı alətləri ansamblı və saz ifaçılarının iştirakı ilə konsert proqramı təqdim edilib.

100 illiyinə həsr edilmiş hesabat konserti keçirilib. Müxtəlif ixtisaslar üzrə təhsil alan şagirdlər, nağaraçılar, tar ifaçıları ansamblı, xor kollektivi və rəqs qrupu bir-birindən maraqlı ifalar təqdim ediblər. Sonda Masallı RMI-nin rəisi Bəxtiyar Qılıncov şagirdlərə və tədbir iştirakçılarına təşəkkürünü bildirib.

Tərtər rayon Mədəniyyət Mərkəzinin tabeliyində olan kənd müəssisələrində Heydər Əliyevin 100 illiyi ilə əlaqədar “Tarix yazan şəxsiyyət” adlı baxış müsabiqə keçirilib.

Anım, müsabiqə, maarifləndirici tədbir

Xaçmaz RMI-nin təşəbbüsü, rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi, Xaçmaz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin təşkilatçılığı ilə “Poeziyaya həsr olunmuş ömür” başlığı altında şair, tərcüməçi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Firuz Məmmədli ilə görüş keçirilib. F.Məmmədlinin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub, onun elmi, pedaqoji və publisistik fəaliyyətindən söz açılıb, əsərlərindən nümunələr səsləndirilib.

yolu haqqında məlumat verilib. Gəncə şəhər 17 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri şəhidlərə həsr olunmuş şeirlər söyləyiblər.

Sumqayıt şəhər Bülbül adına 2 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbinin skripka sinfində təhsil alan Nuray Məmmədli və Jəsmın Bağiyeva Türkiyədə onlayn keçirilən “Bravo” XI beynəlxalq musiqi müsabiqəsində I yere layiq görüldülər. Şagirdləri müsabiqəyə hazırlayan müəllimləri Reyhan Şükürova sertifikatla təltif olunub.

Abşeron rayon Mehdiabad qəsəbə Uşaq musiqi məktəbinin xanəndəlik ixtisası üzrə 5-ci sinif şagirdi Hüseyn Abbasov Türkiyədə onlayn təşkil olunan “Art planet” beynəlxalq müsabiqəsində iştirak edərək III yere layiq görüldü. Şagirdi müsabiqəyə məktəbin müəllimi Zabitə Əhmədli hazırlayıb. Müəllim və şagird diplomla təltif ediliblər.

ci zərərnlərdən, doğurduğu faciələrdən söhbət açılıb.

Hazırladı: N.Məmmədli

Laçınlı günlər — daha 13 ailə doğma yurda qayıdıb

İşğaldan azad olunan torpaqlarımıza Böyük Qayıdışın üçüncü ünvanı (Zəngilanın Ağalı və Tərtərin Talış kəndlərindən sonra) Laçın şəhəridir. Xəbər verdiyimiz kimi, laçınlar oylağı yurd yerimizə sakinlərin ilk qrupu mayın 28-də qayıtmış və bu tarixi gündə Prezident İlham Əliyev laçınlılarla onların doğma məkanında görüşmüşdü. Bu sevinci iyunun 14-də laçınlıların daha bir qrupu yaşayıb.

İyunun 19-da isə Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundakı “Qobu park 3” yaşayış kompleksindən yola salınan daha 13 ailə Laçın şəhərinə çatıb. Laçına qədəm qoyan ailələr şəhərin girişində Həkeri çayı körpüsündə qarşılanıblar. Onlar sevinc göz yaşları ilə Laçının havasını udub, qarşıdakı firavan günlərinin xəyallarını qurublar.

Üçüncü köçlə birlikdə Laçın şəhərində 55 ailənin, yəni 213 nəfərin daimi məskunlaşması təmin edilib. Ailələr Laçın şəhərində vaxtilə yaşadıkları, işğala son qoyulduqdan sonra dövlətimizin başçısının göstərişi əsasında bərpa edilən və ya yenidən tikilən evlərdə məskunlaşsınlar.

Gəncə filarmoniyasında “Qarabağ gecəsi”

Qarabağ Dirçəliş Fondu-nun təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, “Veysələli” Şirkətlər Qrupunun baş sponsorluğu ilə Gəncə şəhərində “Qarabağ gecəsi” adlı xeyriyyə konserti keçirilib.

Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında gerçəkləşən konsertdə Xalq artistləri Azər Zeynalov, Teyyub Aslanov, Simarə İmanova, Əməkdar artistlər Gülüstən Əliyeva, Almaz

Orucova, Aybəniz Haşimova, Nuriyyə Hüseynova, Sevinc Səriyeva, solistlər Vəfa Vəzirova, Taleh Yəhyayev, Fəxr Kazım-Nicat, Cəlal Kərimov, Nurlana Abdullayeva, F.Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı və ansamblın instrumental heyəti, eləcə də “Sənət Akademiyası”nın tələbələri çıxış ediblər.

Bədii hissədən sonra ziyafət təşkil olunub. Konsertdən əldə edilən vəsait Ağdam rayonundakı Pənəhəli xanın İmarət kompleksinin bərpasına yönəldiləcək.

“Varlı qadın”ın 21-ci gəlişi

Mingəçevir kollektivi “Qonaq teatr” layihəsində

nət xadimi Əli Əmirlinin müxtəlif teatrlarda (o cümlədən ölkəmizin hüddulərindən kənarda) ən çox tamaşaya qoyulan pyesidir. Əsər Mingəçevir teatrında özünün 21-ci quruluş həllini tapıb.

Tamaşaya son dövr fəaliyyətini Mingəçevir Dövlət Dram Teatrı ilə bağlayan qocaman sənətkar, Xalq artisti Valeh Kərimov quruluş verib və özü də rollardan birini (Sarı) oynayır. Digər rolları teatrın direktoru Əməkdar artist İntiqam Soltan (Vəkil), aktyor heyətindən Könül Hacıyeva (Həvva Zərinskaya), Cavidan Abdullayev (Qara), Asim Məmmədov (Dilənçi), Aytən İsmayilova (Şədxəbər), Nargilə Abdullayeva (Bədxəbər), Firuz Hacıyev (Can-

güden), Natiq Fərzəliyev (Pəhləvan), Paşa Salmanov (Əlvən) ifa edirdilər. Rejissorun komik hadisələr fonunda dramatik çarələr də qatmağa çalışdığı səhnə işinin quruluşçu rəssamı Əməkdar rəssam Rafael Həşimov, musiqi tərtibatçısı Elnur Rəsulovdur.

Nümayişdən sonra yaradıcı kollektivi təbrik edən ATXI-nin sədr müavini Xalq artisti Hacı İsmayilov Mingəçevir teatrına yeni uğurlar arzuladı, “Qonaq teatr” təşəbbüsünün davam edəcəyini də əlavə etdi.

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrının direktoru İntiqam Soltan və tamaşanın rejissoru Valeh Kərimov milli teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə, dramaturq Əli Əmirli isə ölkə teatrının repertuarını orijinal sənət nümunələri ilə zənginləşdirdiyinə görə ATXI-nin fəxri fərmanları ilə təltif olundular.

Həmidə

Naxçıvan səhnəsində “Edama məhkumun son günü”

Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Milli Dram Teatrında iyunun 17-də Fransa yazıçısı Viktor Hüqonun “Ölüm məhbusunun son günü” romanı əsasında hazırlanan tamaşanın premyerası olub.

“Edama məhkumun son günü” adlı tamaşanın quruluşçu rejissoru və musiqi tərtibatçısı Mir Qabil Əkbərov, quruluşçu rəssamı Naxçıvan MR-in Əməkdar rəssamı Səyyad Bayramov, xoreoqrafı Lamiyə Əliyevadır. Psixoloji dram janrında olan səhnə əsərində rolları Naxçıvan MR-in Əməkdar artisti Səməd Canbaxşiyev, Mehri Nəbiyeva və Məmməd Mehdiyev ifa edirlər.

Tamaşada haqqında ölüm hökmü çıxarılmış yoxsul bir atanın edam olunacağı ana

qədər yaşadığı iztirablar, keçirdiyi sarsıntılar öz dili ilə ifadə edilir. Xəstə qızına çörək oğurlamaq istəyən ata bilmədən kiminsə ölümünə səbəb olur və ona ölüm cəzası verilir. Edama məhkum olunmuş ata (S.Canbaxşiyev) gah həbsxana divarları arasından qaçmaq üçün çabalayıb, gah da hökmün ləğv olunması üçün hakimlərlə yalvarır. Keçmiş xoşbəxt günlərini xatırlayan ata ölümü gözləməyin ölməkdən daha ağır və daha dəhşətli olduğunu dilə gətirir.

V.Hüqonun Naxçıvan teatrında ilk dəfə səhnələşdirilən məşhur əsərinin tamaşası alqışlarla qarşılanıb.

Xatırladaq ki, “Edama məhkumun son günü” tamaşası bu il 140 yaşını qeyd edən Naxçıvan teatrında reallaşan üçüncü prem-

yeradır. Aprelin 19-da türkiyəli yazıçı Mehmet Ümit Görgülünün “Cibimizdəki dalilik” əsəri əsasında eyniadlı tamaşa S.Canbaxşiyevin, iyunun 6-da isə yazıçı-dramaturq Aqşin Babayevin “Xilaskar” əsəri Xalq artisti Kamran Quliyevin quruluşunda təqdim olunub.

Bakıya təlimə gələn xarici diplomattar üçün Şuşaya ekskursiya təşkil edilib

ADA Universitetində təşkil olunan “Əcnəbi diplomatlar üçün xarici siyasət proqramı – 2023” beynəlxalq təliminin iştirakçıları Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinə səfər ediblər.

ADA Universitetindən bildirilib ki, səfər zamanı əcnəbi qonaqlar şəhərdə otuz ilə yaxın davam etmiş işğal dövrünün dağıdıcı nəticələrini öz gözləri ilə görüb, Şuşada aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə məlumat alıblar.

Xarici diplomattar Gövhər ağa məscidi-ni, Xurşidbanu Natəvan, Üzeyir Hacıbəyli və Bülbülün güllələnmiş heykəllərini ziya-

rət edib, Şuşada yeni qurulan Yaradıcılıq Mərkəzində “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi ilə tanış olub, Natəvanın evinin xarabalığına baxıb, Qala divarları önündə, Cıdır düzündə şəkillər çəkirdilər.

22 ölkədən diplomatların iştirakı ilə iki həftə davam edən proqramda Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşları, ADA Universitetinin professor-müəllim heyəti, eləcə də Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, ARDNŞ, ANAMA, Azərbaycan Turizm Bürosu və digər qurumların nümayəndələri tərəfindən təqdimat və mühazirələr təşkil olunub.

Bakıda Sabantuy tatar milli bayramı qeyd edilib

Rüstəm Minnixanov: “Bu gün təkcə bayramı qeyd etmirik, həm də Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramımızı ifadə edirik”

Azərbaycandakı multikulturalizm mühitində özünəməxsus yeri olan tatar icması hər il Sabantuy bayramını (Tatarca saban tue – “kətan bayramı”, yaz əkin-tarla işlərinin yekunu olaraq qeyd edilir) şövqlə qeyd edir. Bu il Bakıda, Dənizkənarı bulvarının ərazisində təşkil olunan Sabantuy tatar bayramı xüsusi təmtəraqla müşayiət olunub. Tatar icması bulki bayramı Azərbaycanın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr edib.

İyunun 18-də keçirilən tədbirdə Rusiya Federasiyası Tataristan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixanov, Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, ölkəmizin Rusiyadakı səfəri Polad Bülbüloğlu, ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər. Qonaqlar əvvəlcə bulvar ərazisində yaradılmış tematik guşələrlə tanış olublar.

Sonra Azərbaycan və Tataristanın incəsənət ustalarının iştirakı ilə konsert proqramı təqdim edilib.

Bayram bayrağını Qarabağ müharibəsi qazisi Rasim Yaxın və “Yaşlek” Tatar Gənclər Mərkəzinin sədri Diaz Əhmədcanov qaldırıblar.

Qonaqları salamlayan iqtisadiyyat naziri Milayıl Cəbbarov qeyd edib ki, Azərbaycan ilə Rusiyanın sıx əlaqələr birlişdirir. Rusiya və Azərbaycan beynəlmiləl dövlətlərdir: “Bakıda tatar diasporunun fəaliyyəti həmin dostluğun, sülh şəraitində yaşamağın, inkişaf və tərəqqinin parlaq nümunəsidir”.

R.Minnixanovun Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərinə – Zəngilan və Cəbrayıl səfərinə (17 iyun) toxunan nazir deyib: “Tataristan kompaniyalarının da azad olunmuş ərazilərin bərpasında bizə kömək edəcəyi heç də təsəddüfi deyil. Siz iqtisadiyyata və təsərrüfata yaxşı bələd olan dövlət xadiminə xas olan çox qiymətli təcrübənizlə həyata keçiriləcək vəzifələrin və işlərin tam həcmiini gördünüz. Heç bir şübhə yoxdur ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həm iqtisadiyyatın bərpası, həm də bizim

qaçqınların və məcburi köçkünlərin tez bir zamanda öz doğma yurdlarına qayıtması üzrə vəzifələr yerinə yetiriləcək”.

Budəfəki bayram tədbirinin “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində keçirildiyini deyən nazir vurğulayıb ki, Azərbaycan ilə Tataristan arasında münasibətlərin təməlini Ulu öndər Heydər Əliyev və Tataristanın birinci prezidenti Mintimer Şaymiev qoyub: “Bu gün də Siz İlham Heydər oğlu ilə birlikdə hamıya dostluq və qarşılıqlı əməkdaşlıq örnəyi nümayiş etdirirsiniz”.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfəri Polad Bülbüloğlu vurğulayıb ki, Tataristanın Rəisi Rüstəm Minnixanovun Azərbaycana səfəri ölkəmiz üçün çox mühüm hadisədir: “Bizim Tataristanla qardaşlığımız Rusiya ilə mütəfəqqilə əlaqələrimizin tərkib hissəsidir. Çox qadıcı ki, bu gün Tataristanda belə gözəl hadisələr baş verir. Elə bu yaxınlarda Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri ilə birlikdə Kazana səfər etdik və tatar xalqının nailiyyətlərinin şahidi olduq, həmçinin sizin gözəl paytaxtınızı gördük”.

nin iştirakı ilə keçirilir.

Tədbirdə çıxış edən Rüstəm Minnixanov bildirib ki, gözəl və qardaş şəhər olan Bakıda olmaq onun üçün böyük şərəfdir: “Biz bu gün təkcə belə böyük bayram olan Sabantuyu qeyd etmirik, həm də çox gözəl insan Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramımızı ifadə edirik. O, Sovet İttifaqının inkişafına böyük töhfə verib. Heydər Əliyev respublikamızın ən yaxın dostu və bax bu gözəl ölkənin böyük xidmətləri olan atası idi”.

Sonra bir sıra şəxslərə Tataristan Respublikasının dövlət mükafatları təqdim edilib. Təltif olunanlar arasında Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva da var. Məclət vəkili “Tataristan 1920-2020” yubiley medalı ilə təltif edilib.

Bayram tədbiri tatar xalqının mədəni irsinə, adət-ənənələrini əks etdirən təqdimatlarla yadda qalıb.

“Bursak evi” adlanan sahədə çayxana kimi stilizə edilmiş fotozona təqdim olunub. Orada iştirakçılar həmçinin tatar şirniyyatları, çay, keramika və “bursak” adlanan şirniyyatlarla qonaq edilib. Bundan əlavə, burada taxta samovar şəklində çay stendlərində milli naxışların çəkilməsi üzrə ustad dərsi keçirilib.

“Milli müdriklik evi” adlanan sahədə tatar ictimai xadimlərinə və Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Mənəviyyət, mədəniyyət, maarifçilik” adlı sərgi ekspozisiyası hazırlanıb. Burada həmçinin soyqəracının tərtibi, maqnitlərin, tatar ilahiyyətçisi Rizaetdin Fəxrəddinin sittalrı olan nişanların, stolüstü molbertlərin üzərində tatar ornamentlərinin, tatar qadın baş geyimləri – kalfakların hazırlanması, milli naxışlarla rəsmlərin çəkilməsi üzrə tematik ustad dərslərində iştirak etmək mümkün olub.

Mədəni program çərçivəsində xalq sənəti yarmarkası və müxtəlif müsabiqələr də keçirilib. Sabantuy iştirakçıları tatar güləsi, qaşığıla qaçış, torbada qaçış, boyunduruq ilə qaçış, pəhləvan çəkici, “Dost ailə” və s. idman-əyləncə oyunlarında da iştirak ediblər.

Filarmoniyada “Gitarə musiqisi axşamı”

M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının (ADAF) Kamera və Orqan Musiqisi Zolında Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə “Gənclərə dəstək” layihəsi çərçivəsində “Gitarə musiqisi axşamı” adlı konsert keçirilib.

Raul Hüseynov, Tunar Vəlizadə (hər üçü gitara) və “Sehrlil simlər” ansamblı (bədi rəhbər Elmar Sultanov) çıxış edib.

Proqramda Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının həyata keçirdiyi “Gənclərə dəstək” layihəsinin əsas məqsədi gənc istedadların üzə çıxarılması və dəstəklənməsidir. Layihənin ideya müəllifi və bədii rəhbəri ADAF-nin direktoru Xalq artisti Murad Adıgözləzadə, koordinatoru Ayla Kerimova-Zəkəriyyədir.

İyunun 16-da gerçəkləşən konsertdə solistlər – respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları Zaur Məmmədov,

Dövlət Xor Kapellası və “Şəms” uşaq xorunun birgə konserti

Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində Xalq artisti Gülbacı İmanovanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Dövlət Xor Kapellasının konserti təşkil edilib. Konsert proqramında Azərbaycan və dünya bəstəkarlarının əsərləri səslənib.

Konsertdə Azərbaycan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının “Şəms” uşaq xoru da iştirak edib. Yaradıcısı və bədii rəhbəri Əməkdar incəsənət xadimi Dilərə Əliyeva olan “Şəms” uşaq xorunun hər zaman maraqla qarşılanan, kollektivin şövqlə hazır-

ladığı repertuar bu dəfə Dövlət Xor Kapellası ilə bir səhnədə təqdim olunub.

Balacaların özələrinə xas şıltaqlıq qatdıqları ifası da tamaşaçılar tərəfindən xoş təbəssüm və sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, A.Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının təşkilatçılığı ilə keçirilən “Kukla teatrları həftəsi” iyunun 17-də başa çatıb.

Xatırladaq ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan

olmasının 100. Azərbaycan peşəkar milli teatrının 150 illiyi ilə əlaqədar təşkil edilən layihə çərçivəsində (13-17 iyun) Gəncə, Qax və Salyan kukla teatrları paytaxtda tamaşalar göstəriblər.

Sənət bayramının bağlanmış mərasimində Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının direktoru

ru Əməkdar mədəniyyət işçisi Rəşad Əhmədov ideyanın reallaşmasına dəstək olan Mədəniyyət Nazirliyinə, iştirakçı teatrlara və tamaşaçılara təşəkkürünü bildirib.

O, yeni yaradıcılıq əlaqələrinin formalaşdırılması, təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi və bölgədə fəaliyyət göstərən kukla teatrlarının yaradıcılığının diqqət mərkəzinə gətirilməsi məramlı bu ideyanın qarşıdakı illərdə ənənə halını alacağına inanımı ifadə edib. Bildirib ki, növbəti mərhələdə layihənin beynəlxalq miqyasda çıxması üçün başqa ölkələrdən teatrlar da dəvət olunacaq.

Merasimdə çıxış edən Salyan Dövlət Kukla Teatrının direktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi Laləzar Hüseynova, Qax Dövlət Kukla Teatrının baş rejissoru Əməkdar artist Yusif Abdurrahmanov tədbirdə iştirakdan məmnunluqlarını ifadə ediblər, belə görüşlərin teatrların yaradıcılıq potensialının nümayişi və müqayisələr üçün önəm kəsb etdiyini bildiriblər.

Tədbir proqrama uyğun olaraq ev sahibinin – Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının təqdimatında “Qar kraliçası” tamaşası (rejissor Anar Məmmədov) nümayiş etdirilib. Ardınca teatrın nəzdindəki “Oyuq” teatr-studiyası təmsilçilərinin ifasında rəngarəng mahnılar səsləndirilib.

“Heydər Əliyev İli”

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindənən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkil sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərib.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikəsindən seçdiyimiz məqamları “Heydər Əliyev İli”-nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikəsindən (42)

1993-cü il 19 sentyabr

Ali Sovetin sədri, Prezident səlahiyyətlərini icra edən Heydər Əliyev Bakıda Musiqili Komediya Teatrının yeni binasının tikintisi ilə tanış olub. Tikintiyə rəhbərlik edən Əliş Ləmbəranski məlumat verib ki, 500 nəfərlik tamaşaçı zalı olacaq teatr binası müasir avadanlıqla təchiz olunacaq. O, tikintinin 1992-ci ilin əvvəlində başlandığını, binanın 1994-cü ildə istismara veriləcəyini deyib. Bildirib ki, teatrın əvvəlki binası H.Z.Tağıyevin anbarı olub, o, tikilini teatr üçün uyğunlaşdırıb sənətsevərlərə təhvil vermişdi. İndi onun yerində daha yaraşığılı bina ucələcək. Binanı hərtərəfli nəzərdən keçirən Heydər Əliyev qeydlərini, məmariqla bağlı işə iradəlarını bildirib.

“... Azərbaycan teatr tikintisi nadir hadisədir. Böyük xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin vaxtilə teatra ayırdığı binadan Azərbaycan xalqı da onillərlə istifadə edib. Bu gün həmin binanın yerində yeni teatrın ucaldırılması sevindiricidir. Binanın tikintisi məni nə qədər sevindirirsə, orada Azərbaycan məmariq nümunələrinin olmaması məni bir o qədər məyus edir...”

Heydər Əliyev Azərbaycanın tarixi məmariq abidələrindən bəhs edərək bildirib ki, onlar məhz milli incəsənət nümunələrinin əks olunması ilə əlamətdardır: “... Teatr elə yerdə ki, ora hər gün adamlar gəlir. Teatr tərbiyə məktəbidir. Teatra gələn adam estetik zövq alır, mədəniləşir. Buna görə də teatr təkcə səhnə, tamaşaşı ilə yox, öz binası ilə də estetik zövq bağışlamalı, yadda qalmalıdır...”

1993-cü il 21 sentyabr

Heydər Əliyev Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin binasında Azərbaycan ziyalıları ilə görüşüb. Görüşdə elm, ədəbiyyat, incəsənət xadimləri, yaradıcılıq ittifaqlarının nümayəndələri iştirak ediblər. Elmlər Akademiyasının prezidenti Eldar Salayev, Yazıçılar Birliyinin sədri Anar, Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri Yaqub Mahmudov, Teatr Xadimləri İttifaqının prezidenti Həsənağa Turabov, Rəssamlar İttifaqının sədri Fərhad Xəlilov, Xalq artisti Amaliya Pənahova və başqaları çıxış ediblər.

Görüşdə geniş nitq söyləyən Heydər Əliyev Azərbaycan son illərdə gedən proseslər, ölkənin üzləşdiyi hərbi təcavüz, həyatın bütün sahələrini, o cümlədən mədəniyyət sahəsini bürümüş böhranla bağlı fikirlərini bölüşüb. Qeyd edək ki, bu, Heydər Əliyevin 1982-ci ildən (respublika rəhbərliyindən gedəndən) sonra Azərbaycan ziyalıları ilə belə geniş tərkibdə ilk görüşü idi.

“...Əgər biz Azərbaycanı müstəqil bir dövlət kimi dünyaya yaxşı tanıtmmaq istəyiriksə, Azərbaycanın qədim tarixini, əsrlər boyu keçirdiyi yolu gerək həm öz vətəndaşlarımıza, həm də bütün ölkələrdə olan elm adamlarına, respublikamıza maraq göstərən adamlara tanıdaq. Bu sahədə də tarixçələrimizin qarşısında çox böyük vəzifələr durur, onların üzərinə böyük məsuliyyət düşür...”

Xalqımız qədim xalqdır, böyük tarixə, böyük mədəniyyətə malik olan xalqdır. Bu mədəniyyətimizi, onun qədimliyini, dünya miqyasında böyük şöhrətə malik olduğunu xalqımıza nə qədər dərindən çatdırırsak, bir o qədər də xalqımızda vətənpərvərlik hissini, həqiqi vətəndaşlıq hissini, azərbaycanlılıq hissini yüksəldərik...

Biz Nizamiden, Füzulidən danışarkən onları təkcə şair kimi deyil, böyük filosoflar kimi, dünyaya, dünya mədəniyyətinə, elminə böyük töhfələr vermiş müfəkkirlər kimi tanıtmalıyıq. Gələn il Füzulinin 500 illiyi tamam olacaq. Biz bu yubileyə yaxşı hazırlaşmalıyıq... Xatirinizdədirmi, Nəsiminin 600 illik yubileyini qeyd etdiyimiz zaman bu, dünyada nə qədər əks-səda doğurdu, Azərbaycanı nə qədər tanıtdı!...

Azərbaycan Respublikasının həm elmi, həm də mədəni potensialı böyükdür. Keçmişdə yaşayıb-yaratmış alimlərimiz, yazıçıları, şairlərimiz, bəstəkarlarımız böyük irs qoyub getmişdir. İndiki nəslin borcudur ki, bunların əsasında elminizi, mədəniyyətimizi inkişaf etdirdirsin. Ancaq bir tərəfdən biz müstəqillik əldə edərək böyük iltifad hissi ilə yaşayırsınız, digər tərəfdən isə təəssüf ki, elmi dağıdır, mədəniyyətə biganə yanaşırsınız. Bazar iqtisadiyyatına keçmək o demək deyildir ki, elmə, mədəniyyətə ayrılan vəsait azaldılmalı, bu sahələr ağır maddi vəziyyətə salınmalıdır...

Məsələn, buna necə dözmək olar ki, Azərbaycan Dram Teatrının binası dörd ildir təmir olunur? 1973-cü ildə biz bütün dünyaya car çəkdik və böyük iltifad hissi ilə Şərqdə ilk müsəlman teatrının yüzlüyünü qeyd etdik. Bu yubileyin necə təmtəraqla, hörmətlə keçirdiyi, yəqin ki, xatirinizdədir. İndi o teatrla xatırlanırlar.

...Necə yeni, dövlətin teatrı təmir etməyə imkanı yoxdur? Bu, nə məsələdir? Xalq üçün, onun mədəniyyətinin inkişafı üçün teatrın nə qədər əhəmiyyətli olduğunu yaxşı bilirsiniz... XX əsrin əvvəlində qabaqcıl fikirlər, xalqın mədəniyyəti haqqında düşüncələr, həm də imkanız adamlar teatrın qayğısına qalırdırsa, indiki dövlətin bizim əlimizdə olduğu bir vaxtda nə üçün qayğıyırmı etmirik.

Hacı Zeynalabdin Tağıyevə Allah rəhmət ələsin, vaxtilə teatr binası qoyub getmişdir. Sonra işə o bina dağıldı. İndi yenidən tikinti işləri yaxşı gedir, ancaq binanın məmariqlığına baxanda narahət oludum. Axı Azərbaycanın böyük məmariq, rəssamlıq məktəbi var. 800-900 il bundan əvvəl Azərbaycan məmariq bütün Şərqdə məşhur olan abidələr yaratmışlar... Bas indikilər? Yeni tikilməkdə olan teatr binasında Azərbaycan məmariqlığının bir nümunəsini də görə bilmədik.

...Tarix, insanlar işə həmişə quranları, yarananları qiymətləndirir. Dağıdılanlar həmişə tarixdə silinmişlər, yaxud da tarixə mənfi rol oynamış adamlar kimi daxil olurlar...

Əgər biz xalqımızda mənəvi dəyərləri inkişaf etdirmək istəyiriksə, birinci növbədə ziyalılarımızın mədəniyyəti yüksək olmalıdır və onlar xalqın başqa təbəqələrinə nümunə göstərməlidirlər. Biz işə bu sahəyə hər cür kömək edəcəyik və mədəniyyətimiz, elminiz, təhsilimiz inkişaf edəcəkdir...”

Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)

Ən böyük arzusu azad Qarabağı

gəzib-dolaşmaq idi...

"Ramil hər şeyin yaxşı olduğunu bildirdi. Qızı Mədinəni həm də mənə əmanət etdi. Söylədi ki, müharibədə Zəfər qazanıb evimizə geri dönəcəyəm. Sentyabrın 29-u Ramilə zəng elədik, ancaq əlaqə saxlaya bilmədik. Sən demə, həmin gün Ramil öz heyəti ilə birlikdə Murovdağ istiqamətində "Alınmaz qaya" deyilən yerdə düşmənlə ağır döyüşə girib. Həmin alınmaz sayılan zirvəni düşməndən azad edib və Azərbaycan bayrağını sancarkən şəhid olub..."

Bu fikirlər 44 günlük Vətən müharibəsinin şəhid kapitanı, cəsur döyüşçü Ramil Babayevin bacısı Ramilə xanımına məxsusdur.

Ramil Taqət oğlu Babayev 1991-ci il dekabrın 12-də Kürdəmir rayonunun Şilyan kəndində anadan olub. Kürdəmir şəhər T.İsmayilov adına 1 nömrəli tam orta məktəbi bitirən Ramil Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi liseydə və Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində təhsil alıb.

Ramil xidmətə Goranboy rayonundakı N sayılı hərbi hissədə başlayıb. Xidməti boyunca nizam-intizamı, peşəkarlığı ilə fərqlənib. Dəfələrlə komandirləri tərəfindən müxtəlif təltiflərə layiq görülüb. Rayonda da cəsur, vətənpərvər oğul kimi tanınan gənc zabıt 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində iştirak edərək böyük şücaət göstərib.

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsində kəşfiyyatçı kimi döyüşlərə qatılıb. Sentyabrın 29-da Murovdağ istiqamətində döyüşlərdə şəhid olub. 2021-ci il yanvarın 31-də Kürdəmir rayon Şəhidlər xiyabanında torpağa tapşırılıb.

Ramil ailəli idi. Mədinə adlı qızı, ölümündən sonra dünyaya göz açan və öz adını daşıyan oğlu Ramil Vətənə əmanət qalıb.

Şəhidin bacısı Ramilə Babayeva qardaşının Vətənə necə bağlı oğul olduğundan söz açıır: "Hələ ibtidai sinifdə təhsil alarkən kitablarda Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatları oxuyar, düşməne nifrət bəsləyirdi. Kiçik yaşlarından hərbə marağı olan qardaşım həmişə deyirdi ki, Vətən bizim namusumuz, şərəfimiz və məniyyətimizdir. Vətənə sevgi və məhəbbət insanın daxilindən gəlir. Xəmirimiz Vətənə məhəbbət hissi ilə yoğrulmalıdır".

Şəhidin həyat yoldaşı Türkan Babayeva bildirir ki, Ramilin Vətənə böyük bağlılığı vardı: "O, həmişə söyləyirdi ki, Allah qoysa, torpaqlar azad olunar, o zaman mən rahat yaşayaram. Onun ən böyük arzusu torpaqlarımızı düşməndən azad etmək və Qarabağın hər qarışını gəzib-görmək idi. Çox təəssüflər olsun ki, Ramil bu arzusuna qata bilmədi. Lakin indi onun ruhu azad Qarabağ torpağında dolaşır..."

"Vətən müharibəsinin başlamasından bir həftə əvvəl Ramilgilə qonaq getmişdim. Bir neçə gün onlarda qaldım. Müharibəyə gedərkən son dəfə mənimlə sağollaşdı. Sanki hiss etmişdi ki, sonuncu dəfə görüşürük. Allah Ramilə və bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin", – bu fikirləri isə şəhidin anası İlhamə Babayeva deyir.

Ramil Babayev ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra 3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordeni, "Vətən uğrunda", "Suqovuşanın azad olunmasına görə" və "İgidliyə görə" medalları ilə təltif edilib.

2021-ci ildə təhsil aldığı məktəbin həyatında Ramilin xatirəsi-nə şəhid bulığı inşa edilib.

Ruhu şad olsun.

Nurəddin

Nigar Rəfibəylinin abidəsi önündə

xatirəsi yad edilib

Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşəbbüsü, AMEA Gəncə bölməsi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) Gəncə bölməsinin təşkilatçılığı ilə Xalq şairi Nigar Rəfibəylinin (1913-1981) 110 illik yubileyinə həsr olunan tədbir keçirilib.

Şairənin abidəsi önündə təşkil olunan tədbirdə AYB Gəncə bölməsinin sədri Xəzəngül Hüseynova Nigar Rəfibəylinin poetik dünyasından bəhs edib.

AMEA-nın Gəncə bölməsinin sədri akademik Fuad Əliyev şairənin nəsil şəcərəsi, Xalq Cümhuriyyətinin ilk səhiyyə naziri olmuş Xudadad bəy Rəfibəylinin fəaliyyəti haqqında danışdı.

Gəncə RMI-nin rəisi vəzifəsini icra edən Süleyman Əliyev şairənin mənəvi dünyasından, Azərbaycan ədəbiyyatında Rəsul Rza və Nigar Rəfibəylinin yerindən, onların yolunun övladı – Xalq yazıçısı Anar, eləcə də nəvələri tərəfindən davam etdirilməsindən söz açıb.

Tədbirdə Nigar Rəfibəylinin sözlərinə yazılmış "AlagözLüm", "Aman ayrılıq" və "Dağları duman alanda" mahnıları səsləndirilib.

6 yaddaş

Bir ömür sənət

Vədələşdiyimiz vaxtda orada olsam da, rastlaşmadıq. Yenidən zəng elədim. Öz-özümə "yaqın qrim otağında olar" deyib Teatr Xadimləri İttifaqının dəhlizində dolaşmağa başladım.

Növbəti zəngimdə qərribə bir utancaqlılıqla, "Danışacaqларım kimə lazımdı axı?" deyib reaksiyamı gözlədi. Dedim, onsuz da görüşümüz üçün, bizim istəyimizdən asılı olmayaraq, imkan yaranıb. Bu fikrimlə Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXİ) təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən "Qonaq teatr" layihəsinin növbəti iştirakçısı kimi Şəki Dövlət Dram Teatrının paytaxta gəldiyini nəzərdə tuturdum. Yaradıcı kollektiv iyunun 5-də ittiqaqın səhnəsində türk yazarı Toyğun Orbayın "21:15 qatarı" adlı səhnə əsərini təqdim etdi. Rubrikamızın qəhrəmanı olacaq Əməkdar artist Akif Yusifov da həmin tamaşada vəqzal bələdçisi rolunu oynayırdı...

İttifaqın dərissəq yan dəhlizi ilə gedib havasız otaqda qan-ter çində qrimlənen aktyorumu tapdım. Klassik məktəb öz sözünü burada da deyir: tamaşanın başlamasına bir saatdan da artıq vaxt qalmasına rəğmən o, artıq tam hazırdır. Salfetlə üz-gözünnün tərini silməyə çalışa-çalışa zarafatından da qalınır: bu tərdən sonra yaqın soyuq-dəyməmiş çıxar...

Və qrim otağında da söhbətimizə başlayırıq. Özü haqqında öz dilindən eşidek.

– 1948-ci ilin 8 iyulunda Qaxda doğulmuşam. Amma atamın da öz "sənəd"i var idi: evimizin sütunu. Orada məndən başqa bacı-qardaşımın da doğum tarixlərini yazıb. Atam isə həmin il sentyabrın 3-ü tarixini qeyd edib. Aradan bu qədər vaxt keçib və məktəb vaxtım çatanda şəhadətnaməni alıblar. Rəhmətlik xalam o vaxt qeydiyyatla məşğul olan idarədə çalışırdı. Görüb sentyabrın 3-ünü yazsalar, məktəbə gec gedəcəm. Tez "qərar" verib doğum günümü "8 iyul" yazdırıb. Razılaşmayan atama da "Sənin yadından çıxıb, istədiyi, yayın gün qovuran vədəsiydi" deyib onu da, qeydiyyat aparana-ları da inandırıb. Beləcə, iki doğum günüm yaranıb.

– Akif müəllim, Şekidə teatr mühiti həmişə olub, elə sakinlərin teatra marağı da.

– Bəli, elədir. Oynayıırıq, üzərimizə düşən işi görürük. Qalanı qalır tamaşaçının öhdəliyində. Bir də teatr yazarlarının, sənətşünasların insafına, gəlib Şəkiyə çıxmağına.

– Xəbəriniz var ki, Bakıda hər teatr söz-sovunda Şəki, onun mükəmməl teatr mühiti, ənənələri söhbət mövzusu olur?

– Hə, bax, onu düz deyirlər (bu anda simasına təbəssüm qonur), Şekidə yaxşı aktyor ansamblı var. Ancaq ansamblda olursansa, yaxşı aktyorsan, çıxdınsa, adi adam. Sizli-bizli hamımız bilirik ki, teatr "məni" yox, "bizi" sevir...

O, söhbətin bu məqamında keçmişə – təhsil illərinə, sənətə gəldiyi dövrə qayıdır – lap mən istəyən kimi:

– Allah rəhmət eləsin, bizim truppamı bir müddət bağ rejissorumuz işləyən mərhum Əməkdar artist Vəqif Abbasov formalaşdırıb. Çox istedadlı adam idi. Za-

Hər gün bir rola girmək səhnənin divanəsi olmaq deməkdir

“Tamaşaçının teatra məcbur, yoxsa istəyərək gəldiyini səhnədən duymaq olur...”

rafat deyil, həm də teatr sahəsi üzrə Rusiyada təhsil almışdı. Bu sistemə yaxşı bələd idi. İndi də ele onun qoyduğu qayda-qanunlar, verdiyi sənət tərbiyəsi ilə gedirik. Sağ olsun, Mirbala müəllim də (teatrın baş rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Mirbala Səlimli) o xəttilə davam etdirir. 1977-ci ildən bu teatrdə çalışıram. Demək olar ki, ilk iş yerimdir. Düzdü, institutu bitirəndən sonra təxminən bir il "Azərbay-

cısı fərqlidir, zövqlüdür. Baxın, başqa-başqa yerlərə səfərlərə gedirəm. O dəqiqə tamaşaçının məcbur, yaxud istəyərək gəldiyini duyursan. Səhnədən hər şey elə gözəl, aydın görünür ki... Şekidə tamaşaçı istəməsə, ürəyindən olmasa, nə gələr, nə də baxar. Bizim tamaşaçılar zövqlü olduqları qədər də tələbkardır. Demək olar ki, ilk iş yerimdir. Bunun da tək səbəbi bizim əvvəldən tamaşaçını tanımağımız və istədiyini verməyimizdir.

Akif Yusifov 1976-cı ildə M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunu (indiki ADMİU) bitirib və 1977-ci ildən S.Rəhman adına Şəki Dövlət Dram Teatrında aktyor kimi fəaliyyət göstərib. Bu illər ərzində teatrın səhnəsində Azərbaycan və xarici ölkə müəlliflərinin əsərlərində müxtəlif obrazlar qalereyası yaradıb. 2001-ci ildə teatrdə hazırlanan Hidayət Orucovun "Məni qınamayın" tamaşasında Redaktor roluna görə aktyora "Qızıl dərviş" mükafatı verilib. 2018-ci ildə isə "Əməkdar artist" fəxri adına layiq görülüb.

canfilm" kinostudiyasında rejissor assistenti işlədim. Gördüm, yox e, böyük şəhərdir, keçinə bilmirəm. Dostumun məsləhəti ilə gündüz təhsilindən axşama keçdim. O, kinostudiyada işləyirdi, mənə də yanına düzəldti. Bu minvalla gündüzlər iş, axşam oxumaqla dolandım. İnanmazsan, ele o vaxtdan dərinədən anladım ki, sənət adamı çətin dolandırır. Amma artıq ruhum səhnədə idi. Təvəzökarlıqdan uzaq olmasın, elə bil aktyor olmaq üçün doğulmuşdum... Sonra Şəki teatrına getdim. Məndən əvvəlki kurs бүтүн getmişdi. Bizdən də bir neçə nəfər göndərildi. Amma qalan bir mən oldum. Onlar səpələndilər. Neyləsənlər, dolana bilmədiklər, sənətdən uzaqlaşdılar. İndi həmin illərə baxanda sənətdən gədən, başqa sahələrə meyil edən dostlarımı qınamıram, sadəcə, anlaşıram. Amma tam səmimi deyim ki, məndə belə hiss heç vaxt olmayıb. Şəkini də, teatrı da, tamaşaçılarımı da, işimi də çox sevirəm. Şəki tamaşa-

Məsələn, Şəki tamaşaçısı daha çox yumoru sevir. Düzdür, o biri tamaşalara da baxırlar. Amma Şəki deyəndə yumor anlaşılan kimi, bizim tamaşaçının da yumoru, satiraya, düşündürücü gülüşə böyük maraq və tələbatı var. Nədənə, biz də çoxdandır komediya əsəri qoymamışıq...

– Akif müəllim, niyə? Bəlkə kollektiviniz güldürməkdən yorulub?

– Truppamız hələlik buna imkan vermir. Rəhmətlik Hüseynağa Atakişiyevin dövründə yumorlu tamaşalarımız çox olurdu. M.F.Axundzadədən bu yana əksər klassiklərin əsərləri var idi. Amma indi əzdir. Ruhunu şad olsun, Hüseynağa müəllim bizdə qalsaydı, necə gözəl işlər yaradardı. Bakıya gəldi, olmağın müsibətlər yaşadı, sonra da ürəyi dözmədi. Eləcə də bir müddət bizdə işləmiş Cahangir Novruzov. Onun tamaşası ilə Moskva-ya getdik. Təəvvür edirsiniz, paytaxtın akademik teatrı qala-qala

"Heç bilmirəm bu yaxşıdır, ya yox, amma, sadəcə, sənət obrazımı" cavabını aldım.

Akif müəllim güzgünün önünə keçib qrimini təzələdi, üz-gözü-nün tərini silərək ağ saçlarını bir az da dağıtdı...

Məmnun halda hər ikimizin aynaya düşən təsvirinə baxıb "Aktyorluq, hər gün bir obrazda olmaq dəliliik. Amma bizim sənətdə olmayanlar bunu çətin bilə" deyib gülməsündü.

Bəli, səhnədə ilk rolu Ruhixəstə (söhbət zamanı nə qədər düşünsə də tamaşanın adını tapa bilməmişdi) olan, bu sözlə və kiçik rolu ilə rejissorları cəlb edib müxtəlif dərəcəli rollara sənət ömrü verən aktyorun həyatdakı yeganə divanəliyi də məhz sənətə aşıqlıyı və ondan qopmamağındadır. Bu mənada nəinki Şəki teatrının, mənəcə, bütün səhnələrin məhz belə divanə aşıqlərə ehtiyacı var...

Həmidə Nizamiqızı

“Qarabağın mədəniyyət və fəlsəfə tarixindən səhifələr”

AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Etika şöbəsinin aparıcı elmi işçisi fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Aytək Məmmədovanın "Qarabağın mədəniyyət və fəlsəfə tarixindən səhifələr" kitabı çapdan çıxıb.

Bu barədə institutdan bildirilib. Azərbaycan xalqı qəhrəman, döyüşkən igidləri ilə yanaşı, yetirdiyi mədəniyyət xadimləri, düşüncə sahibləri ilə də məşhurdur. Ölkəmizin elm və mədəniyyət xadimlərinin irslərini araşdırılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bütün dövrlərə, xüsusilə belə bir za-

manda Qarabağın mədəniyyət, fəlsəfə və düşüncə tarixini səhifə-səhifə vərəqləmək vacibdir.

"Qarabağın mədəniyyət və fəlsəfə tarixindən səhifələr" kitabında Qarabağ ərazisində doğulub böyümüş, elm və mədəniyyət sahəsində töhfələr vermış yaradıcı insanların fəaliyyətləri işıqlandırılıb.

Kitabın elmi redaktoru fəlsəfə elmləri doktoru, professor İlham Məmmədov, rəyçiləri fəlsəfə elmləri doktoru Dilərə Müslümzadə və tarix elmləri doktoru, professor Nərgiz Əliyeva, redaktoru Qabil Camalovdur.

“Evdən uzaqda ümid”

Dünya Qaçqınlar Gününə həsr olunmuş tədbir

M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında təşkil olunan tədbirdə Milli Məclisin deputatları, dövlət qurumlarının, Azərbaycanda akkreditasiya olunmuş diplomatik missiyaların, qaçqın və məcburi köçkün icmalarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Dünyada milyonlarla insanın qaçqınlıq həyatı yaşadığını və məhrumiyyətlərlə üzləşdiyini diqqətə çatdıran BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarının (QAK) Azərbaycandakı nümayəndəsi Bik Lum bildirib ki, Azərbaycan vətəndaşları bu həyatı yaşayan xalq kimi mü-

haribədən, zorakılıqdan əziyyət çəkən insanları anlayır. Qaçqınların ən böyük arzusu öz evlərinə qayıtmaqdır.

B.Lum Azərbaycan hökumətinin BMT QAK-la səmərəli əməkdaşlıq etdiyini və müxtəlif layihələrin reallaşdırıldığını diqqətə çatdırıb. O, tədbirdə iştirak edənlərə müharibə, zorakılıq və təqib səbəbindən evlərindən, vətənlərindən didərgin düşmüş milyonlarla insanlara həmrəylik göstərdiklərinə görə təşəkkürünü bildirib.

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov Azərbaycanın qaçqınlar və məcburi

köçkünlərlə bağlı məsələlərdə təcrübəsi olduğunu və didərginlik həyatı yaşayan insanların problemlərinin həll edilməsi, integrasiyası istiqamətində ölkəmizdə mühüm tədbirlər görüldüyünü diqqətə çatdırıb. Dünyada qaçqınların sayının ildən-ilə artdığını deyən Vüsal Hüseynov bildirib ki, qaçqınların problemlərinin həlli üçün ən mühüm amil maraqlı tərəflərin bir araya gəlməsidir.

Vurğulanıb ki, 2020-ci ildə Vətən müharibəsində Zəferimizdən sonra artıq məcburi köçkünlərimiz öz doğma evlərinə qayıdırlar.

BMT-nin ölkəmizdəki rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreyeva da Azərbaycanın məcburi köçkün problemini yaşayan ölkə olaraq bu sahədə təcrübəsi olduğunu qeyd edib. O, Azərbaycan dövlətinin müxtəlif ölkələrdən gələn iki minə yaxın qaçqına qayğı göstərdiyini deyib. BMT-nin vətəniyi tərk etmək məcburiyyətində olan insanlarla həmrəylik nümayiş etdirdiyini qeyd edən V.Andreyeva qaçqınların problemlərinin həlli üçün yeni yol xəritəsi hazırlanacağını da diqqətə çatdırıb.

Çıxışlardan sonra qaçqınların inklüzivliyinin təşviqi məqsədilə müxtəlif ölkələrdən qaçqınların və yerli vətənlər iştirakı ilə keçirilmiş rəsm müşabiqəsinin nəticələri açıqlanıb.

Tədbir musiqi proqramı ilə davam edib.

20 iyun Dünya Qaçqınlar Günüdür (World Refugee Day). Bu gün BMT Baş Assambleyası tərəfindən 2000-ci il dekabrın 4-də təsis edilib.

İyunun 19-da BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Azərbaycan Döv-

lət Miqrasiya Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə ələmətdar günə həsr olunmuş "Evdən uzaqda ümid" adlı tədbir keçirilib.

“Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı” mövzusunda elmi konfrans

Ulu öndər Heydər Əliyev respublikamıza rəhbərlik etməyə başladığı ilk dövrlərdən Azərbaycan dilinin, ədəbiyyatının, mədəniyyətinin keşiyində dayanıb. O, ədəbiyyatın klassik nümunələrinə yaxından bələd idi, ədəbiyyatı qəlbən sevirdi və ədəbiyyatın müasir yaradıcılarına səmimi münasibəti var idi.

Bu sözləri iyunun 16-da Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində keçirilən “Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı” mövzusunda elmi konfransında muzeyin baş direktoru akademik Rafael Hüseynov deyib.

Akademik qeyd edib ki, Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin, elm və mədəniyyət xadimlərinin, klassiklərinin yubileylərinin yüksək səviyyədə qeyd edilməsi, ədəbiyyat xadimlərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi Heydər Əliyevin hər zaman diqqət mərkəzində olub. Milli-mənəvi dəyərlərə yüksək qiymət verən Ulu öndər hələ keçmiş sovet dönməsində bütün imkanlarını sərf edərək mədəniyyətimizin, ədəbiyyatımızın inkişafına böyük dəstək verirdi. Böyük şəxsiyyət siyasətin inceliklərinə, elmin, ədəbiyyatın, incəsənətin ən müxtəlif sahələrinə ele həmin sahələrin təmsilçisi kimi dərinlənd bələd idi və bu, ona yeni güc verirdi.

Doğma dilimizin hərtərəfli inkişaf etdirilməsində Ümummilli liderin danılmaz xidmətlərinin olduğunu deyən Rafael Hüseynov diqqətə çatdırıb ki, Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1978-ci ildə Azərbaycan dili dövlət dili kimi respublikanın Konstitusiyasında təsbit edilib.

Heydər Əliyevin dövlət xadimi kimi tələyində və siyasi fəaliyyətində ədəbiyyat faktorunun yeri və rolu çox geniş olub. Ötən əsrin 70-ci illərində Nəsimi irsinin Azərbaycan xalqının mədəniyyət xəzinəsində layiqli yerini tutması onun adı ilə bağlıdır. Ulu öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən ilk dəfə Nəsiminin 600 illik yubileyi UNESCO-nun tədbirləri siyahısına daxil edildi və 1973-cü ildə beynəlxalq miqyasda qeyd olundu. Həmin dövrdən etibarən Nəsimi irsinin və bütövlükdə klassik Azərbaycan mədəniyyətinin daha əhatəli araşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Nəsiminin yaradıcılığı artıq milli-mənəvi varlığımızın ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Ulu öndərin yaradıcılığını xüsusi qiymətləndirdiyi və xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün qətiyyətli tədbirlər gördüyü Azərbaycanın görkəmli sənətkarlarından biri də böyük şair

və dramaturq Hüseyn Cavidir. Heydər Əliyevin təşəbbüsü nəticəsində Hüseyn Cavidin nəşinin Sibirədən Azərbaycana – öz doğma Vətəninə gətirildiyini vurğulayan akademik bildirib ki, böyük ədibin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində də mühüm addımlar məhz Ümummilli liderin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərə təsadüf edib. Onun göstərişləri sayəsində Hüseyn Cavidin Bakıda və Naxçıvanda ev-muzeyləri yaradılıb, Naxçıvandakı məzarı üzərində məqbərə ucaldılıb.

Qeyd olunub ki, dahi lider müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə “Kitabi-Dədə Qorqud”-a da böyük dəyər verib, onun təbliğini diqqət mərkəzində saxlayıb. Heydər Əliyevin 1997-ci il aprelin 20-də imzaladığı sərəncam əsasında “Kitabi-Dədə Qorqud”-un 1300 illiyi geniş şəkildə qeyd edilib. “Kitabi-Dədə Qorqud”-un 1300 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq tədbir və türkdhili dövlətlərin başçılarının ənənəvi zirvə görüşü eyni vaxtda – 2000-ci ilin aprelində təşkil olunub. 1998-ci ildə UNESCO-da beynəlxalq simpoziumun təşkililə də eposun dünya miqyasında təbliği işinə böyük töhfə verib.

Konfrans işini bölmələr üzrə davam etdirib. “Heydər Əliyev və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı”, “Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan ədəbiyyatı”, “Azərbaycan ədib və mədəniyyət xadimlərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsində Heydər Əliyevin xidmətləri”, “Heydər Əliyev və “Kitabi-Dədə Qorqud” abidəsinin öyrənilməsində yeni mərhələ”, “Heydər Əliyevin dövlət siyasətində mədəni irs və klassiklərimizin Azərbaycan böyüklüyünün rəmzi kimi istifadəsi” bölmələri üzrə məruzələr dinlənilib.

Akademik Milli Dram Teatrında yazıçı-dramaturq Şıxəli Qurbanovun “Sənsiz” əsəri əsasında eyniadlı tamaşanın məşqlərinə başlanılıb.

Teatrın bədii rəhbəri Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə, direktor vəzifəsini icra edən Əməkdar mədəniyyət işçisi İlham Əsgərov tamaşanın yara-

Milli Dram Teatrında “Sənsiz” tamaşasının məşqləri başlanılıb

dıcı heyəti ilə görüşüb, uğurlar arzu edilib.

Görkəmli teatr rejissoru, Xalq artisti Tofiq Kazımovun (1923-1980) 100 illik yubileyinə həsr olunacaq “Sənsiz”-lə sənətkarın unudulmaz xatirəsi anılacaq. 1967-ci ildə Tofiq Kazımovun quruluş verdiyi “Sənsiz” tamaşası dövrünün böyük maraqla qarşılanan səhnə əsərlərindən biri olub. Əsərə, eləcə də müəllifin müraciət etdiyi dövrə fərqli və yeni baxış bucağından nəzər salınacaq.

Yeni tamaşanın quruluşçu rejissoru Nihad Qulamazadə, bəstəkarı Vüqar Balayev, rəssamı Vüsal Rəhim, işıq üzrə rəssamı Rafael Həsənov, rejissor assistenti Xanım Həsənova və Könül Kərimovadır.

Rolları Xalq artisti Mehriban Zəki (Sevinc), əməkdar artist Füzuli Hüseynov (Tərlan), aktyorlar İlaha Həsənova (Maral) və Ziya Ağə (Fərhad) oynayacaqlar.

Tamaşanın premyerası oktyabr ayına nəzərdə tutulub.

“Müzəffər Ordumuzun dili” – esse müsabiqəsinə yekun vurulub

Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin “Heydər Əliyev ili” çərçivəsində ixtisaslaşdırılmış hərbi ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında elan etdiyi “Azərbaycan dili müzəffər Ordumuzun dilidir” esse müsabiqəsinə yekun vurulub.

İyunun 16-da bu münasibətlə keçirilən tədbirdə çıxış edən Mərkəzin direktoru professor Sevinc Əliyeva bildirib ki, müsabiqənin məqsədi əsası Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günə tarix yazan müzəffər Ordumuzun mənəvi-psixoloji hazırlığının güclənməsinə, eləcə də gələcək zabıtlarımızda yazı və şifahi nitq vərdişlərinin düzgün inkişafı işinə töhfə verməkdir.

Münsiflər heyətinin üzvlərindən Bakı Dövlət Universitetinin kiçik elmi işçisi Pərvin Eyyazov, Bakı Mühəndislik Universitetinin tədris məsləhətçisi dosent Zabita Teymurlu müsabiqə ilə bağlı fikirlərini bölüşüb, yazıların yoxlanma prinsipləri və qalıbların seçilmə meyarları barədə məlumat veriblər. Qeyd olunub ki, təqdim olunmuş 20 esse arasından 10-nu münsiflər tərəfindən seçilib, o cümlədən ilk üç yerin qalibi müəyyənənşib.

“Azərbaycan dili müzəffər Ordumuzun dilidir” esse müsabiqəsində 1-3-cü yerləri tutan – Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Heydər Əliyev adına Akademiyasının və Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutun kursantları fəxri fərmanlarla təltif edilib. İlk onluğa düşən digər iştirakçılara təşəkkürnamələr verilib.

Milli kimliyimiz olan Azərbaycan dilinə sevginin kursantlara aşılanması, dövlət dilinin tədrisi və təbliğindəki xidmətlərinə görə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Heydər Əliyev adına Akademiyasının əməkdaşı filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Kəminə Məmmədovaya fəxri fərman təqdim edilib.

Akademik Musiqili Teatrın aktrisası mükafatlandırılıb

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının aktrisası Gülcəhan Salamova teatr sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə və 60 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı (ATXİ) tərəfindən təltif olunub.

İyunun 16-da aktrisanın iştirak etdiyi “Beşmanatlıq gəlin” (S.Rüstəmov, M.S.Ordubadi) musiqili komediyasının nümayişindən sonra teatrın direktor müavini sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Vəfa Mühacirova onun səhnə fəaliyyətindən danışib.

Sonra ATXİ-nin məsul katibi Aida Qafarova qurumun fəxri fərmanını Gülcəhan Salamovaya təqdim edib.

Vaxtilə bu tamaşanın Naznazı olmuş, indi isə Səlbə (Naznazın anası) rolunu oynayan aktrisa ona göstərilən diqqətə görə minnətdarlığını bildirib.

Əməkdar incəsənət xadimi Əsgər Əsgərovun quruluş verdiyi tamaşada yubilyar aktrisa ilə yanaşı, Əməkdar artistlər Nadir Xasıyev, İqrar Salamov, aktyorlar Möylə Mirzəliyev, Səmədzadə Xasıyev, Mehriban Zaliyeva, İbrahim Əlizadə, Elnarə Nəğdəliyeva, Nigar Qarayeva və başqaları iştirak ediblər.

Lənkəran teatrı kənddə tamaşa göstərüb, Biləsuvarda qastrolda olub

Lənkəran Dövlət Dram Teatrı “Heydər Əliyev ili” və Azərbaycan peşəkar milli teatrının yaranmasının 150 illik yubileyi münasibətilə “Uçan səhnə” adlı layihənin icrasına başlayıb.

Layihə çərçivəsində ilk tədbir Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin və “ZZ Art Center”-in dəstəyi ilə rayonun dağlıq Bəlitan kəndində reallaşdı. Teatrın truppası kənddə açıq havada uşaqlar qarşısında tamaşa və əyləncəli proqramla çıxış edib. Uşaqlara hədiyyələr verilib. Teatrın rəsamları da uşaqları “face-art”-la sevindiriblər.

“Uçan səhnə” layihəsinin rayonun digər kəndlərində də icra olunması nəzərdə tutulub.

İyunun 16-da Lənkəran Dövlət Dram Teatrının truppası mərhum yazıçı, Əməkdar incəsənət xadimi Məmməd Hüseyn Əliyevin “Prokuror” tamaşası ilə Biləsuvar qastroldə səfərinə olub.

Rayon Mədəniyyət Mərkəzində tamaşanın nümayişindən öncə Lənkəran Dövlət Dram Teatrının direktor müavini, direktor vəzifəsini icra edən İltiqam Hacıli və teatrın aparıcı

səhnə ustası, Xalq artisti Qabil Quliyev çıxış edərək kollektivin yaradıcılıq fəaliyyəti barədə söz açılıb.

Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Faiq Qürbətov Lənkəran teatrının truppasının rayona növbəti gəlişini təqdir edərək kollektivə uğurlar diləyib.

İcra başçısı Faiq Qürbətova və Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Əlisultan Sadıxova yaradıcı kollektiv adından “Teatrın dostu” diplomu təqdim edilib.

Daha sonra tamaşaya baxış olub. Tikinti trestində baş verən cinayət hadisəsi üzərində qurulmuş səhnə əsərinin rejissorları Əməkdar incəsənət xadimi Oruc Qurbanov və Anar Babalı, rəssamı Fuad Babazadə, musiqi tərtibatçısı Miranda Qurbanovadır. Rolları əməkdar artist Səddin Mirzəyev (Səlimxan), artistlərdən Saleh Əzimzadə (prokuror Poladov), Qızılgül Quliyeva (Sona), Allahverən Babayev (Şirəhməd), Hikmət Cəfərov (Əmirxanov), Ayyən Əhədova (Sənəm), Vəfa Hacızadə (Surə), Emil Tağı (Almazov), Əlirza Şahbazi (Qəzənfər) və Teymur Hacızadə (Polis) ifa ediblər.

Azərbaycan

21 iyun 1794 – Tarixçi, şair, maarifçi Abbasqulu ağa Bakıxanov (1794-1847) Bakının Əmircan (Xilə) kəndində anadan olub. 1819-1845-ci illərdə çar Rusiyasının Tiflisdəki Qafqaz Baş Hərbi İdarəsində tərcüməçi işləyib, Türkmənçay müqaviləsinin (1828) imzalanmasında iştirak edib. “Gülüstanı-İrəm” əsəri ilə Azərbaycan tarixşünaslığının əsasını qoyub. “Qüdsi” təxəllüsü ilə şeirlər yazıb.

21 iyun 1933 – Xalq artisti, xanəndə Tələt Məmmədağa oğlu Qasımov (1933 – 28.7.2013) Bakıda doğulub. Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası və Dövlət Konsert Birliyinin solisti olub.

21 iyun 1953 – Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünas Leyla Camal qızı Axundzadə (1953 – 10.2.2010) anadan olub. Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində, Dövlət Rəssamlıq Akademiyasında kafedra müdiri olub, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Təsviri və dekorativ sənət sektorunun müdiri işləyib.

21 iyun 2022 – Musiqişünas, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Bakı Musiqi Akademiyasının professoru Aida Nemət qızı Hüseynova (1964-2022) vəfat edib.

22 iyun 1802 – Şərqşünas, maarifçi Mirzə Kazım bəy (Mirzə Məhəmməd Əli Hacı Qasım oğlu; 1802 – 27.11.1870) anadan olub. Peterburq Universitetini bitirib, 1839-cu ildə “Türk-tatar dilinin qrammatikası” dərslərini çap etdirib. 1853-cü ildə Peterburq Universitetində açılan Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı təyin edilib. Rusiya Elmlər Akademiyasının ilk azərbaycanlı üzvü olub.

22 iyun 1897 – Azərbaycan professional vokal məktəbinin banisi, SSRİ Xalq artisti Bülbül (Murtuza Məşədi Rza oğlu Məmmədov; 1897 – 26.9.1961) Şuşada anadan olub. Milan Konservatoriyasını bitirib. Xalq mahnıları və romansların, operalarda (“Korğlu”, “Əslilə Kərəm”) baş partiyaların unudulmaz ifaçısı olub. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının professoru olub, xalq musiqisinin öyrənən elmi-tədqiqat kabinetini yaradıb.

22 iyun 1921 – Əməkdar artist, vokalçı Sona Əyyub qızı Mustafayeva (Bağırova; 1916-1999) Bakıda doğulub. Opera və Balet teatrının solisti olub.

22 iyun 1922 – Kinorejissor Rüfət İsmayil oğlu Şabanov (1922-1998) Bakıda doğulub. “Gəmi saatının sirri”, “Liftçi qız” və s. filmləri çəkib, “Azərbaycantelefilmi”-nin baş rejissoru olub.

22 iyun 1923 – Əməkdar artist Rəhilə Məmməd qızı Məlikova (Mustafayeva; 1923 – 11.12.1996) Bakıda doğulub. Gənc Tamaşaçıları Teatrının aktrisası olub, “Arşın mal alan” (1945) filmində Asya rolunu oynayıb.

22 iyun 1924 – Yazıçı Cəlal Bərgüşad (Cəlal Novruz oğlu Cavadov; 1924 - 9.7.1996) Qubadlı rayonunun Qəzvan kəndində doğulub. Əsərləri: “Sıyrılmış qılınc”, “Bozatin belində”, “Şərq çiçəyi” və s.

22 iyun 1929 – Tanınmış türkoloq, filologiya elmləri doktoru, professor Fərhad Ramazan oğlu Zeynalov (1929-1984) Ordubad şəhərində anadan olub.

22 iyun 1942 – Bəstəkar, şair Bəhram Paşa oğlu Nəsimov (1942-1998) Füzuli rayonunun Aşağı Rəfədinli kəndində anadan olub. “Xatırla məni”, “Deyin, hardadırsız?”, “Səni qəmli görəndə” və s. populyar mahnıların müəllifidir.

22 iyun 1947 – Şair Eldar Baxış (Eldar Baxış oğlu Ağayev; 1947 – 22.5.1996) Qubadlı rayonunun Diləli Məskanlı kəndində doğulub. “Uzun Həsən”, “Məlikməmməd” pyeslərinin müəllifidir. Rus ədəbiyyatından tərcümələr edib.

22 iyun 1955 – Tanınmış rəssam Vəqif Ucatay (Hüseynov Vəqif Hüseyn oğlu; 1955 – 20.12.2020) Şabran rayonunun Təkyə kəndində anadan olub.

22 iyun 1994 – Xalq şairi, ədəbiyyatşünas alim, ictimai xadim Xəlil Rza Ulutürk (Xəlil Rza oğlu Xəlilov; 21.10.1932 – 1994) vəfat edib.

22 iyun 2010 – Prezident İlham Əliyev Azərbaycan təsviri sənətinin görkəmli nümayəndəsi, SSRİ Xalq rəssamı Toğrul Nərimanbəyovun 80 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.

23 iyun 1913 – Xalq şairi, tərcüməçi Nigar Xudadət bəy qızı Rəfiyyəli (1913 – 9.7.1981) Gəncədə anadan olub. Lirik şeirləri ilə Azərbaycan poeziyasını zənginləşdirib, xarici dillərdən ədəbi nümunələri (F.Şiller – “Məkr və məhəbbət”, A.P.Çexov – “Albalı bağı”, E.L.Voyniç – “Ovod”, A.Пушкин, M.Lermontov və b. şairlərin şeirləri) Azərbaycan dilinə çevirib.

23 iyun 1923 – Ədəbiyyatşünas, şair, tərcüməçi Qasım Xanşüvar oğlu Qasımdadə (1923 – 28.7.1993) Qubadlı rayonunun Xocamsaxlı kəndində anadan olub. “Ürək döyüntüləri”, “Ədəbiyyatımız və mədəniyyətimiz” və s. kitabların müəllifidir.

23 iyun 1925 – Xalq artisti, ilk azərbaycanlı qadın – teatr rejissoru Gülcəhan Şüaulla qızı Güləhmədova-Martınova (1925-2018) anadan olub. 30 ilə yaxın Dövlət Rus Dram Teatrında quruluşçu rejissor işləyib. Televiziya tamaşalarına quruluş verib. Bakı Musiqi Akademiyasının professoru olub.

23 iyun 2003 – Prezident Heydər Əliyev “Çıraqqala” tarixi abidələr kompleksinin bərpası və qorunması haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, “Çıraqqala” tarixi abidələr kompleksi tarixi qoruq elan edilib.

23 iyun 2018 – Prezident İlham Əliyev Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mehdi Hüseynzadənin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Dünya

21 iyun 1840 – Gürcü şairi, yazıçı, ictimai xadim Akaki Rostomoviç Sereteli (1840 - 8.2.1915) anadan olub.

21 iyun 1905 – Fransız yazıçı-dramaturqu, ekzistensialist filosof Jan-Pol Sartr (Jean-Paul Sartre; 1905-1980) anadan olub. 1964-cü ildə ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatına layiq görülüb, lakin mükafatdan imtina edib. Əsərləri: “Ürəkbulanma”, “Azadlıq yolları”, “Qapalı qapılar arxasında”, “Dəfn olunmamış ölümlər” və s.

21 iyun 1910 – Rus şairi Aleksandr Tvardovski (1910-1971) anadan olub. “Muraviya ölkəsi”, “Vasili Tyorkin” və s. poemaların müəllifidir.

21 iyun 1935 – Fransız yazıçısı Fransuaza Saqan (Françoise Sagat; 1935-2004) anadan olub. “Salam, kədər”, “Soyuq suda bir az günəş” və s. romanların müəllifidir.

22 iyun 1887 – İngilis filosofu, UNESCO-nun ilk baş direktoru Culian Haksli (Julian Sorell Huxley; 1887-1975) anadan olub.

22 iyun 1898 – Alman yazıçısı Erix Maria Remark (Erich Maria Remarque – Erich Paul Remark; 1898-1970) anadan olub. Romanları: “Qərb cəbhəsində dəyişiklik yoxdur”, “Zəfər tağı”, “Yaşamaq və ölmək zamanıdır” və s.

22 iyun 1906 – Amerika rejissoru, 4 dəfə “Oskar” mükafatı laureatı Billi Vaylder (Billy Wilder; 1906-2002) anadan olub.

23 iyun 1824 – Alman bəstəkarı, dirijor Karl Reyneke (Carl Reinecke; 1824-1910) anadan olub.

23 iyun 1889 – Rus şairəsi, yazıçı, ədəbiyyatşünas Anna Andreyevna Axmatoва (Qorenko; 1889 – 5.3.1966) anadan olub. Əsərləri: “Rekviyem”, “Qəhrəmansız poema”, “Ağ dəstə” və s.

23 iyun 1901 – Türk yazıçısı Əhməd Hamdi Tanpınar (1901-1962) anadan olub. “Abdullah Əfəndinin yuxuları”, “Aydakı qadın”, “Ayna” və s. romanların müəllifidir.

23 iyun 1927 – Amerika xoreoqrafı, tanınmış kinorejissor Bob Foss (Bob Fosse; 1927-1987) anadan olub. Filmləri: “Kabare”. “Lenni”, “Bütün bu caz” və s.

Hazırladı: V.Orxan

Mədəniyyətləri bir araya gətirən musiqi ecəzi

Azərbaycan yenidən “Muğam aləmi” festivalına ev sahibliyi edir

əvvəlki səh. 1-də

“Alim Qasimov və onun qonaqları”

Konsertdən əvvəl müsahibə verən Xalq artisti Alim Qasimov festivalın əhəmiyyətindən və ölkəmizdə muğam sənətinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışır. Ustad xanəndə bildirib ki, son illərdə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan muğamının qorunması və təbliği istiqamətində mühüm layihələr reallaşdırılıb: “Bu gün dünyanın çox yerində muğamlarımıza böyük maraq var. Xüsusilə ölkəmizdə keçirilən muğam festivalları, televiziya muğam müsabiqələri bu nadir sənət növünün həm yaşa-

dılması, həm də gələcək nəsillərə ötürülməsində böyük rol oynayır. Bu sırada “Muğam aləmi” festivalının da xüsusi yeri var. Bu festival 2009-cu ildən Bakıda keçirilir. “Muğam aləmi” Beynəlxalq Musiqi

Festivalı dünya musiqiçilərinin eyni səhnədə çıxış etməsi və ortaq musiqi dəyərlərinin paylaşılması baxımından olduqca təqdirəlayiqdir. Bu işdə əməyi olanlara minnətdarlığımı bildirirəm”.

Konsertdə muğam ifaçılığını müasir musiqi cərəyanları ilə sintez edərək dünya şöhrəti qazanan xanəndə, Xalq artisti Alim Qasimovla birgə səhnəyə Əməkdar artist Fərqanə Qasimova, əfqan rübəbi və hind sarodunun məşhur ifaçısı Daud Xan Sadozai, xoreoqraf, mu-

Festivalın birinci günü daha bir musiqi axşamı Azərbaycan Milli Konservatoriyasında keçirilib. Xalq artisti, virtuoz qarmon və akkordeon ifaçısı Ənvər Sadiqov və Əməkdar artist, pianoçu, məşhur cazmen Emil Əfrasiyabın iştirakı ilə gerçəklən konsertdə muğam ladları və müasir musiqinin sintezində instrumental kompozisiyalar səslənib.

Festivalın ikinci günü Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, Milli

dılması, həm də gələcək nəsillərə ötürülməsində böyük rol oynayır. Bu sırada “Muğam aləmi” festivalının da xüsusi yeri var. Bu festival 2009-cu ildən Bakıda keçirilir. “Muğam aləmi” Beynəlxalq Musiqi

ğamla rəqs hərəkətlərini sistemləşdirən tədqiqatçı, 2004-cü ildə Kraliça Elizabetin “Almaz” medalına layiq görülməyə Şaşar Zərif və Türkiyənin xalq musiqi sənətçisi Senem Akdemir çıxış etdilər.

Konservatoriya və Daş Salnamə Muzeyində daha üç konsert proqramı ilə davam edib. İyunun 19-da, həmçinin festival çərçivəsində beynəlxalq müsabiqə başlanıb.

“Hakimiyyət formulu”nun Ərdoğanla bağlı filmi

Moskvada TASS İnformasiya Agentliyi baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusmanın Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan haqqında çəkdiyi filmin təqdimat mərasimi keçirilib.

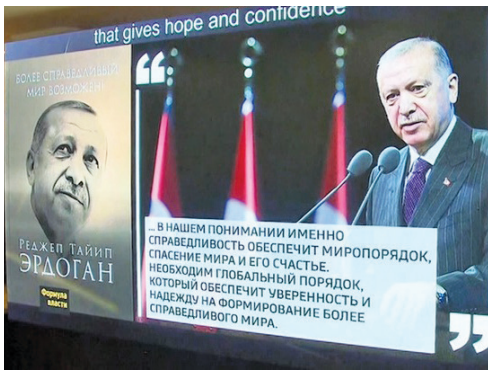
Türkiyənin Moskvadakı Səfirliyində təqdim edilən film Mixail Qusmanın “Hakimiyyət formulu” adlı sislə televiziya verilişləri çərçivəsində çəkilib.

Tədbirdə Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Aleksandr Qruşko, Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu, bir sıra ölkələrin diplomatları iştirak ediblər.

Türkiyənin Moskvadakı səfiri Mehmet Samsar qeyd edib ki, Mixail Qusman “Hakimiyyət formulu” adlı verilişlə əlaqədar Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə bir neçə dəfə görüşüb.

Sənədli film Prezident Ərdoğanın müstəsna siyasi karyerasını, onun müdrik liderliyini oxuculara çatdırır. Diplomat vurğulayıb ki, Türkiyə Rusiya ilə bütün sahələrdə münasibətləri möhkəmləndirməkdə qərarlıdır. O, həmçinin Rəcəb Tayyib Ərdoğanın “Daha ədalətli dünya mümkündür” kitabını tədbir iştirakçılarına təqdim edib.

Mixail Qusman Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə ilk dəfə onun hələ Baş nazir olduğu dövrdə görüşdüyünü xatırlayaraq deyib: “Onunla dörd dəfə təkcə müsahibə səbəbi ilə və bir neçə dəfə müsahibədən kənar görüşmüşük. Onun heyretəlməz, təsiredici siyasi karyerasını müşahidə etmək imkanına malik olduğum üçün deməliyəm ki, mənim fikrimcə, Türkiyə belə bir dahi lideri olduğu üçün xoşbəxt olmalıdır”.

M.Qusman “Hakimiyyət formulu” verilişlərinin artıq 22 ildən çoxdur efirdə olduğunu, onun qəhrəmanlarının sayının 400-ü ötdüyünü vurğulayıb. “Ərdoğan dörd dəfə söhbət etmək şəraitinə nail olduğumuz yeganə insandır: “Bu film 24 dəqiqə davam edir, lakin Ərdoğanın heyran doğuran siyasi tərcümeyihalı çoxseriyalı filmə layiqdir”.

Avropaya dolanışiq dalınca gedirdilər, sulara qərq oldular

Aralıq dənizində batanlardan 300-ü pakistanlıdır...

Liviyadan İtaliyaya qeyri-qanunlu mühacirləri daşıyan irihəcmli motorlu qayıqın iyunun 14-də Yunanıstan sahillərində qəzaya uğraması nəticəsində ən azı 300 Pakistan vətəndaşı həlak olub.

Bu barədə Pakistan rəsmi qurumlarının məlumatında bildirilir.

Pakistanın Baş naziri Şahbaz Şərif qayıqın batması ilə bağlı hadisənin səbəblərinin müəyyən olunması üçün yüksək səviyyədə təhqiqatın aparılmasına göstəriş verdiyini bildirib. O, həmçinin Xarici İşlər Nazirliyinə itkin düşənlər haqqında məlumatın əldə olunması üçün bütün səviyyələrdə təcili tədbirlər görməyi tapşırıb.

Qeyd edək ki, Yunanıstanın Peloponnes yarımadasında yerləşən Pilos şəhəri sahil-

lərində Liviyadan İtaliyaya qeyri-qanunlu mühacirləri daşıyan balıqçı qayıqı batıb. Suriya, Misir, Fələstin və Pakistandan olan 750-dək kişi, qadın və uşaqlardan yalnız 104-ü xilas edilib, 78 nəfərin cəsədi tapılıb. Qalanlar sulara qərq olub.

Hadisə ilə bağlı doqquz nəfər, o cümlədən balıqçı qayığının kapitanı həbs edilib. Aralıq dənizində baş verən faciə ilə bağlı Pakistanda matəm elan edilib. Qaçmaq səfərin təşkil edilməsi ilə bağlı ölkədə onlarla adam həbs olunub.

83 il əvvəl...

22 iyun 1940-cı ildə faşist Almaniya ilə Fransa arasında Kompen sülhü imzalanıb. Baş nazir Anri Petenin imzaladığı təslimçilik sənədi əsasında, Fransanın üçdə iki hissəsi (Paris də daxil olmaqla) Almaniya tərəfindən işğal olunub, Fransanın ordusu buraxılıb. Almaniyanın Fransa üzərində işğalı 1944-cü ilədək sürdü.

82 il əvvəl...

22 iyun 1941-ci ildə Almaniya qoşunları SSRİ üzərinə hücumla keçiblər, Böyük Vətən müharibəsi başlayıb. Hitlerin “Barbarossa” planına görə, müharibə 2-3 ay ərzində SSRİ-nin Uraladək ərazisinin (o cümlədən Bakının) tutulması ilə yekunlaşmalı idi. Amma müharibə 4 il sürdü və Berlinə başa çatdı. Bu qələbə SSRİ-yə 30 milyona yaxın insanın itirilməsi hesabına başa gəldi.

36 il əvvəl...

21 iyun 1987-ci ildə SSRİ-də ilk dəfə yerli hakimiyyət orqanlarına (kənd, qəsəbə və şəhər xalq deputatları sovetləri) alternativ əsasda seçkilər keçirilib.

22 il əvvəl...

21 iyun 2001-ci ildə Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə Azərbaycanda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycanlı vokalçı Çaykovski adına müsabiqədə

əvvəlki səh. 1-də

O, Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin, Sankt-Peterburq Konservatoriyasının, Yelena Obratzovanın Beynəlxalq Musiqi Akademiyasının məzunuudur.

Azərbaycanın Xalq artisti, Böyük Teatrın solisti Elçin Əzizov isə P.İ.Çaykovski adına XVII Beynəlxalq müsabiqənin münisiflər heyətində yer alıb. Müsabiqənin münisiflər heyətinə 18 ölkədən gəlməli musiqiçi və müəllimlər daxilidir. Elçin Əzizov solo oxuma ixtisası üzrə münisiflər heyəti qrupuna daxil olub.

P.İ.Çaykovski adına XVII Beynəlxalq müsabiqənin təntənəli açılış mərasimi Moskva Konservatoriyasının Böyük zalında olub.

Müsabiqənin saytında yer alan məlumata görə, ən çox iştirakçı sayı – 65 nəfər – vokal ifaçılığı üzrə qeydə alınıb. Fortepiano, skripka, violonçel ifaçılığı üzrə yarışmanın hər birində 25, nəfəs alətləri üzrə iki istiqamətin hər biri üzrə 48 iştirakçı var.

İlin ən yaxşı aviaşirkətləri

2023-cü ilin ən yaxşı aviaşirkətlərinin adları açıqlanıb. “Airline Ratings” kompaniyası onların növbəti reytingini təqdim edib.

Yeni Zelandiyanın “Air New Zealand” şirkəti dərc edilmiş siyahıda birinci yerdədir.

Şirkətin ekspertləri bildirirlər ki, siyahı 12 meyar – aviaparkda təyayrələrin orta yaşı, səmərəliliyin rəyləri, gəlirlilik, şəbəkənin inkişafı, təhlükəsizlik göstəriciləri və innovasiyalar üzrə tərtib olunur.

Tam siyahıya “Air New Zealand”, “Qatar Airways”, “Etihad Airways”, “Korean Air”, “Singapore Airlines”, “Qantas”, “Virgin Australia/Virgin Atlantic”, “EVA Air”, “Cathay Pacific Airways”, “Emirates”, “Lufthansa”, “Swiss”, SAS, “TAP Portugal”, “All Nippon Airways”, “Delta Air Lines”, “Air Canada”, “British Airways”, “Jet Blue”, JAL, “Vietnam Airlines”, “Turkish Airlines”, “Hawaiian”, KLM, “Alaska Airlines”, “United Airlines” aviaşirkətləri daxil edilib.

Uçan hər nə varsa — bir məkanda

Fransa paytaxtında dördillik fasilədən sonra 54-cü Beynəlxalq Aviasiya-Kosmik Sərgisi yenidən açılıb.

Le-Burje aeroportunda 19-25 iyun tarixlərində keçirilən sərgidə (Paris Air Show – 2023) 49 ölkə təmsil olunur. İlk üç gün ərzində sərgi yalnız peşəkarlar üçün nəzərdə tutulub, son günlərdə isə ictimaiyyət nümayəndələri sərgini ziyarət edə biləcəklər.

Sərgidə 185 ölkədən peşəkar və mülki şəxs olmaqla 316 mindən çox ziyarətçinin iştirakı gözlənilir.

Beynəlxalq Aviasiya-Kosmik Sərgisi “Airbus” və “Boeing” aviaşirkətləri arasında yüksək səviyyəli ticarət yarışını hesab olunur. Son 6 ayda bu şirkətlərə 2 000 təyayrə sifariş edilib. Qarşıdakı 20 il ərzində 40-50 min sənəşin təyayrəsinə ehtiyac olacağı proqnozlaşdırılır. Mütəxəssislərin fikrincə, 54-cü Beynəlxalq Aviasiya-Kosmik Sərgisi aviasiyada yeni karbonsuzlaşdırma dövrünün başlanğıcı olacaq.

“Mədəniyyət” qəzetinin kollektivi “Moderator.az” saytının baş redaktoru, jurnalist

Zülfüqar Hüseynzadənin

vəfatı ilə bağlı mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenzia № AB 022279. İndeks: 0187. Qiyməti: 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5048. Sifariş: 1642
Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. VÖEN: 9900003611. SWIFT: AIBAZ2XXXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. VÖEN: 1300358641

24 iyun 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk bayrağı qəbul edilib. Fətəli xan Xoyskinin başçılığı etdiyi Nazirlər Şurasının qərarı ilə qırmızı parça üzərində ağ rəngli aypara və səkkizguşəli ulduz təsvir edilmiş bayraq Cümhuriyyətin müvəqqəti dövlət rəmzi elan

Olaylar, faktlar (21–24 iyun)

edilib. Azərbaycanın indiki üçrəngli bayrağı 1918-ci ilin 9 noyabrında qəbul olundu.

103 il əvvəl...

23 iyun 1920-ci ildə Təbrizdə Şeyx Məhəmməd Xiyabaninin başçılığı ilə Azərbaycan Milli Hökuməti qurulub. Xiyabaninin lideri olduğu Azərbaycan Demokrat Fırqəsi həmin ilin aprelində baş verən üsyan nəticəsində Təbrizdə faktiki hakimiyyəti ələ almışdı. Cənubi Azərbaycan Milli Hökuməti 1920-ci ilin sentyabrında Şeyx Məhəmməd Xiyabaninin qətlə yetirilməsi ilə süqut etdi.

85 il əvvəl...

24 iyun 1938-ci ildə I çağırış Azərbaycan SSR Ali Sovetinə seçkilər keçirilib. 310 nəfərlik parlamente 107 fəhlə, 88 kolxozçu və 115 ziyalı-qulluqçu seçilmişdi. Deputatların 72-si qadınlar idi. Kommunist Partiyasının bütün dövlət funksiyalarını mənimsədiyi şəraitdə Ali Sovet qanunverici orqan olaraq formal fəaliyyət göstərirdi.